AMERIKANSKI SLOVENEC.

List za slovenski narod v Ameriki in glasilo K. S. K. Jednote.

9. številka. Joliet, Illinois, 12. februarja leta 1904. Letnik XIII

JAPONCI BREZ NAPOVEDI NAPADLI RUSKO BRODOVJE.

Baje več ruskih vojnih ladij pogreznjenih v morje in japonske čete že zasedle Seoul, glavno mesto Koreje.

A zadnja poročila izhajajo iz Rusom sovražnih virov.

Petrograd, 8. febr. — Ruski minister vnanjih zadev grof Lamsdorff je obvestil ruske zastopnike pri vseh velesilah, da je Japonija pretrgala vse zveze z Rusijo in svojega poslanika s štabom odpoklicala iz Petrograda. Zato je tudi ruski poslanik v Tokiu, baron Rosen, dobil ukaz odpotovati. Ta japonski korak pred dohodom ruskega odgovora napravlja odgovorno Japonijo za vse vojne posledice. Car namerava odpotovati v Moskvo, da moli ob altarju Trojicko - samostana in priporoči stvar Rusije Vsemogočnemu, kot so njegovi predniki vedno storili, predno so potegnili meč.

Petrograd, 9. febr. — Rusko pomorsko poveljništvo je prejelo vest, da so japonske torpedovke napadle rusko brodovje pri Port Arturu in tri ruske vojne ladije poškodovale.

Admiral Aleksijeva uradna vest slove: "Spoštljivo poročam, da so o ali kmalu po polnoči od 8. na 9. febr. japonske torpedovke z dinamitom nanagloma napadle pred Port Arturom ležečo škadrono, in poškodovale vojni ladiji "Retvicjan" in "Cesarevič" ter križarko "Palada." Škoda se preiskuje. Podrobnosti slede.

Moskva, 9. febr. — Tu pljuskajo valovi domoljublja visoko Pisarno družbe Rdečega križa naskakujejo ženske v šeh družabnih slojev ter se ponujajo kot strežnice bolnim in ranjenim vojakom. Na moskovske borzi padajo papirji.

Petrograd, 9. febr.—Navdušenja ruskega naroda se je sinoči glasno izražalo v carski operi. Občinstvo se je dvignilo in je trikrat zapelo himno: "Bože carja hrani!" To navdušenje se je tudi izražalo, ko so došle žalostne vesti iz Port Artura, in radovoljci so kar oblegali poslopje generalnega štaba ter se siloma ponujali v vojno službo.

Pomorska rezerva je sklicana k orožju.

Napad Japoncev na rusko brodovje brez vojne napovedi se smatra sramotnim in nikakor ne jamlje srčnosti, nego tvori iskro, ki je bila potrebna, da rusko domoljubje vzplameni do nebes.

Petrograd, 10. febr. — Car je objavil razglas, v katerem pravi med drugim sledeče: V svojem prizadevanju, ohraniti mir, smo vse poskusili. Radi Koreje smo se hoteli pobotati z Japonijo; a ta je dogovore pretrgala in diplomatične zveze z Rusijo. In kar zvijačno brez vojne napovedi je japonska vlada napadla naše brodovje pri Port Arturu s svojimi torpedovkami. Zato smo ukazali, nastopiti proti Japoncem z vso silo.

London, 10. febr. — Brzojavka iz Tokia poroča, da so Japonci ujeli tri prevozne parnike ruskega radovoljnega brodovja z 200 možmi na krovu ob koreanski brežini.

London, 10. febr. — Japonski poslanik baron Hajaschi je prejel iz Tokia potrdilo, da sta bili pri Čemulpo razdejani ruska križarka prve vrste "Varjag" in križarka tretje vrste "Korejec". Japonski admiral je namreč križarkama velel zapustiti pristanišče. Kmalu nato so Rusi pluli iz luke in napadli japonsko torpedovko. Japonci so jeli streljati z vseh strani. Po hudem bojuso Rusi hoteli zopet v luko, a križarki sta se pogreznili na vhodu. Znano ni, ali sta bili ruski ladiji prebiti ali nalašč pogreznjeni, da se zapre vhod v luko. Rusko moštvo se je rešilo na francosko vojno ladijo pred Čemulpo.

London, 10. febr. — "Central News" poroča iz Port Artura, da je japonsko brodovje v torek popoludne še enkrat tjakaj dospelo, a se po kratkem streljanju umaknilo. Po brzojavki so ruske izgube male. Ena japonska križarka se je pogreznila.

London, 10. febr.—Kot poslaniku Hajaschi uradno poročajo, so Japonci pri Čemulpu izkrcali samo štiri batalijone.

V spodnji zbornici se je naznanilo da se bo razglas britanske neutralnosti (nepristranosti) jutri sestavil v posebni seji ministerstva in potem kmalu objavil.

Petrograd, 10. febr., 5:30 pop.—Več tukajšnjih listov v posebnih izdajah poroča o ruski zmagi pri Port Arturu. Pravijo, da so bile tri japonske vojne ladije in štiri torpedovke zelo poškodovane. Neko poročilo pravi, da je japonska vojna ladija "Šikišima" pogreznjena v morje. Narod je veselja razburjen, dasi vesti še niso potrjene.

Vladivostok, 10. febr. — Po zasebnih brzojavkah so Rusi Japonce ob Yalu-reki zapodili popolnoma v beg, in ruski pešci in pomorščaki so zasedli Čemulpo.

Berolin, 10. febr. — Nota drž. tajnika Hay na velesile, glede ohranitve neutralnosti in celovitosti Kitaja, je bila včeraj vročena ministru vnanjih zadev. Združ. časopisje je za gotovo doznalo, da je zadnji gospodu Hay že sporočil, da bo Nemčija predlog bržkone sprejela, ker bi se po istem vojna prostorno omejila in zabranila možnost, da počijo nova mednarodna razporna vprašanja.

Pariz, 10. febr. — Predlog washingtonske vlade velesilam, ohraniti nepristranost in celovitost Kitaja tekom rusko-japonske vojne in po končatvi iste, je tu vzbudil splošno pozornost.

Petrograd, 10. febr. — Tu je vse ogorčeno nad Anglijo, ker mislijo, da je došlo znamenje za japonske napade iz Weihaiwei.

Listi zovejo japonski napad na Port Artur "pristno azijatsko izdajstvo."

Vlada je poslala 300 lokomotiv za rabo na mandžurski železnici.

General Kuropatkin je došel na daljni vzhod, da prevzame poveljstvo ruske armade na suhem.

Petrograd, 10. febr. — V pomorski akademiji je bil danes pretresljiv prizor, ker je car sam imenoval učence I. razreda častnik in jih naprosil, naj se izkažejo vrednimi svojih prednikov in visoko čislajo zastavo sv. Andreja, češ, glejte sedaj na dalnji vzhod!

Shanghai, 11. febr. — Velika japonska sila je dospela v Seoul, in Koreja je sedaj pod oblastjo mikadovih čet. Važen most na mandžurski železnici je baje razstreljen in 30 Rusov usmrčenih. To pomenja pretrgatev železniške zveze med Rusijo in Port Arturom. Japonci so ujeli tri parnike z 2000 vojaki na krovu blizu Asana na Koreji.

Nagasaki, 11. febr. — Tri ruske vojne ladije so odplule proti jugu, v pravcu proti Formosi.

Rojaki v Waukegan, Ill!

Koncem tega tedna vas obišče naš zastopnik g. Matija Jakopin v prilog našega lista. Pooblaščen je pobirati naročnino in oglase za Amerik. Slovenca. Za vsako naklonjenost, ki mu jo bodo izkazali rojaki, se jim vže naprej zahvaljujemo.

Cesarjev brat.

Dunaj, 8. febr. — Nadvojvoda Ludvik Viktor, najmlajši brat cesarja Franc Jožefa, o čigar bolezni se je zadnji teden poročalo, se je zadnjič v Central-kopeli pretepal z nekim mladim možem, v čigar kabino je nadvojvoda stopil in se nespodobno obnašal. Mladi mož je nadvojvodo natolkel, radi česar so ga aretirali, a koj spet osvobodili, ko so dozvedeli dogodek. Cesar, kojemu so o tem poročali, je ukazal svojemu bratu, da se takoj pobere iz Dunaja, kar je tudi storil. (Nadvojvoda Ludvik Viktor je skoro 62 let star, general in neoženjen.

Cesarjev stričnik.

Dunaj, 8. febr. — Nadvojvoda Ferdinand Karl, stričnik cesarjev, je nastopil šestmesečno potovanje v inozemstvo. Tako je ukazal cesar Franc Jožef, da ga ozdravi od ljubezni do lepe hčerke dvornega svetnika prof. Czuber, s katero se je tajno zaročil in katero hoče vsekakor vzeti za ženo. A cesarjevi volji se je moral ukloniti in iti iskat pozabljenja po svetu.

Cesarjev žlahtnik.

Dunaj, 7. febr. — Najnovejša senzacija je poročitev nadvojvode Jožefa Ferdinanda s hčerko gostilničarja Nitzko. Parček je Avstrijo zapustil. Nadvojvoda je brat nadvojvode Leopold Salvatorja (Leopold Woelflinga) in prejšnje kronprincezinje Lujize Saksonske.

C. in kr. vojaki.

Dunaj, 6. febr. — V Požunu (Pressburg) na Ogrskem čez tri leta v službi pridržani huzarji so pijani in z orožjem v rokah rogovilili po mestu, demonstrirali proti nadaljni službi in povzročili krvave izgrede, ki so končali s pravšno bitko. Mnogo jih je bilo ranjenih.

Mesa jim manjka.

Dunaj, 6. febr. — Ker mesarji niso imeli uspeha, da bi dobivali meso iz Argentinije, iščejo druge poti, po kateri uženejo vlado v kozji rog. Uvažati hočejo živo klavno živino, kot tudi slanino in svinjino, iz Združ. držav, češ, da na temelju obstoječih pogodb med Avstrijo in Združ. državami nikakor ne more prva vlada prepovedati uvoza klavne živine ali mesa, če se izvaža po v Ameriki veljavnih zdravstveno policijskih predpisih. Načelnik mesarske zveze izjavlja, da pojde v Združ. države, da organizuje izvoz klavne živine in mesa v Avstrijo.

"Ameriška nevarnost".

Berolin, 9. febr.—Zelo zanimivo in poučno predavanje je tu imel grof Schwerin, ki je prepotoval Združ. države. Germansko priseljevanje je najbolj zaželjeno v Ameriki, potem šele slovansko in nazadnje romansko. "Še je v uniji," je nadaljeval, "dovolj prostora. Lastno pomnoževanje je najmanjše, germansko priseljevanje skoraj preneha, a črnokožci se grozno množe. Kaj naj potemtakem narede Američani? Dokler se ne rešijo tako težavna vprašanja v Združenih državah, ni treba v Evropi govoriti o 'ameriški nevarnosti'."

POŽAR NAPRAVIL ŠKODE $150,000,000.

Mesto Baltimore deloma uničeno po 32 urnem, velikanskem boju s plameni.

80 blokov in 2,500 hiš pogorelo.

Baltimore, Md., 8. febr.—Strašno noč je prestalo 700,000 prebivalcev v tem mestu. Kot Chicago l. 1871, tako leži tudi Baltimore danes v razvalinah. Ogenj, ki je izbruhnil v neki trgovini na Liberty-cesti, se je razvil v grozen požar, ki je napravil ogromno škodo. Človeško žrtev je zahteval samo jedno, a število ranjencev po bolnišnicah znaša do 50.

Evo kratek pregled o požaru:

Cenjena škoda	$150,000,000
Število zgorelih blokov	80
" " poslobij	2,500
" " tvrdk.	7,000
Zavarovalnina	30,000,000
Brizgalnic mestnih	70
Iz druzih mest	35

Baltimore, 8. febr.—Ogenj je nastal včeraj dopoludne ob 11. uri v prodajalnici krojnega blaga tvrdke J. E. Hurst Co. na Liberty-cesti v kupčijskem delu mesta. Plameni so švignili ob silni sapi na sosedna poslopja, ki so se namah tudi vnela. V poluri se je vžgalo kacih dvanajst velicih skladišč, in dasi so bili vsi ognjegasci sklicani na pomoč, se jim vendar ni posrečilo, požar zatreti. Opoldne je gorelo že 30 velikih skladišč, in požor se je silno širil na vse vetrove.

Ob 1. uri so dospele pomožne brizgalnice iz Washingtona in Philadelphije, ki so se potem udeleževale strašnega boja. Tudi iz bližnjih okrajev je došla pomoč tako hitro kot možno, a vsi trudi so bili zaman, ker se je požar čimdalje bolj razširjal. Vročina je bila neznosna in na razdalje poldruge milje so se morali prebivalci reševati pred gorečimi troskami. Ob 3. uri popoludne se je pripetila v neki whisky-hiši strašna eksplozija, vsled koje je bilo 150 gorečih sodov whiskyja vrženih na strehe nasproti ležečih hiš.

Požar je divjal dalje. Ob 11. uri je preskočil Baltimore, South in Gorman ceste, in dosegel finančni distrikt. Ob 2. uri davi so bila upepeljena zvezno poslopje, poštna zgradba, centralni kolodvor Baltimore & Ohio-železnice in vsa finančna poslopja.

Oblasti so poskušale z dinamitom ustaviti požar. Več poslopij, med njimi velikansko zgradbo družbe Equitable, so razstrelili z dinamitom, a brez uspeha. Proti 3. uri je požar dosegel že Jones Falls, reko, ki loči Baltimore od East Baltimore, in se zasukal proti prestolnim distriktom.

Posebni vlaki z brizgalnicami in ognjegasci iz New Yorka, New Jersey in druzih mest so neprene homa dohajali.

Ob 3. uri davi so telegrafisti zapustili svoja mesta. Brzojavne črte so uničene. Baltimorski časniki so izišli v Washingtonu. Požar se je razširjal na vse štiri vetrove. Dva polka vojakov sta sklicana na pomoč.

Baltimore, 9. febr.—Izza nedelje dopoludne besneči požar so omejili včeraj popoludne ob 5. uri.

Požar je bil v mnogem oziru jako znamenit, zlasti, da se je pripetilo tako malo nezgod.

Meščani so zelo potrti. Mnogi mislijo, da bo preteklo nekaj let, predno se Baltimore okrepča vsled udarca. Župan pa ni črnogled. Na Chicago kaže in pravi, da se bo Baltimore slično dvignil iz pepela. Po cenitvi je kacih 20,000—50,000 oseb izgubilo posel in prva naloga mestnega svetovalstva bo, da odpomore najhujši stiski. Naprosili bodo postavodajstvo, da dovoli $25,000,000. Bati se pa je, da ne bodo nekatere manjše zavarovalnice vstanu izplačati vseh zavarovalnin.

Guverner je proglasil desetdnevno praznovanje. Mesto je mirno in red najlepši.

Župan McLane je prejel sledečo brzojavko od predsednika Roosevelta: "Hon. Rob McLane, Mayor, Baltimore: Sočutim trepet našega naroda nad strašno katastrofo, ki je zadela Baltimore. Če more vlada Združ. držav kaj storiti, prosim, obvestite me. Theodore Roosevelt."

Pomoč pogorelcem.

Baltimore, 10. febr. — Vsled dogovorov so se nekatere večje zavarovalnice zjedinile, pogorelce založiti s 50 odstotki stavljenih zahtev, da se kupčiji spet pomore na noge. Vsled tega se bodo obstoječe finančijalne razmere zdatno zboljšale.

Slovenski slavček v New Yorku.

New York, 9. febr.—Vse newyorško časopisje piše zelo laskavo o našem rojaku Fran Naval-Pogačniku, ki ostane na tleh republike do 23. apr. t. l. in nastopi prvič v operi "Le Dame Blanche" dne 13. febr. Newyorška slovenska kolonija podarila mu bode venec s slovensko trobojnico, nakar mu priredi počastni banket. Slovenski Američani pač moramo biti ponosni, da imamo rojaka, čigar ime slovi po vsem svetu.

Avstrija "nepristranska".

Dunaj, 10. febr.—Avstro-ogrski minister vnanjih zadev grof Goluchowski je danes na seji ogrske delegacije izjavil, da bo Avstrija nepristranska glede vojne na daljnem vzhodu. Obenem je izjavil, da ta vojna Rusije ne bo ovirala, postopati na Balkanu skupno z Avstrijo glede izvedbe reform.

Premog za Rusijo.

Pittsburg, 10. febr.—Tu govore, da je Rusija naročila veliko premoga. Danes se je odposlalo 1,800,000 bušljev v New Orleans, da se od tamkaj odpravijo naprej. Neki zastopnik rovnih posestnikov je rekel, da ni Rusija naravnost naročila, nego to dala oskrbeti po tretjem.

Skoz okno poskakali.

Chicago, Ill., 11. febr.—Vsled požara, ki je vzbruhnil včeraj zjutraj v pritličju trinadstropnega poslopja št. 227 na Ontario cesti, je bilo več oseb prisiljenih skočiti skoz okna svojih stanovanj v globočino. Sedem oseb je bilo bolj ali manj resno ranjenih in več druzih od dima pomamljenih, ko so dospeli ognjegasci.

Senator Hanna.

Washington, D. C., 8. febr.—Stanje senatorja Hanna se boljša, vendar bolnik še ni iz nevarnosti. Vsa njegova družina je v velikih skrbeh, vendar je deloma že odpotovala, ker je kriza prestana. Domači zdravnik Hannov je dospel iz Clevelanda.

Šest oseb zgorelo.

Mahoney City, Pa., 8. febr.—Ko so se do pozne ure zabavali, so danes zarana zgoreli lastnik neke "boarding"—hiše, imenoma John Shisnisky, njegov sin in četvero njegovih gostov. Dvanajst hiš, kjer so stanovali premoarji, je pogorelo. Ogenj je nastal vsled prezrazgrete peči.

Ne more priti.

St. Louis, Mo., 10. febr. — G. George W. Stewart, ravnatelj godbenega oddelka na svetovni razstavi, je danes prejel brzojavko od ruskega generalnega komiscarja za razstavo Aleksandrovskega, v katerej mu poroča, da z ozirom na rusko-japonsko vojno ne more carska gardna godba priti v St. Louis.

POVODENJ PRETI V PENNSYLVANIJI.

Susquehanna-reka in druge zelo naraščajo, a led poka in zastavlja vodo.

Ljudje v strahu zapuščajo hiše.

Wilkesbarre, Pa., 9. febr.—Susquehanna-reka je pričela danes naraščati in položaj postaja nevaren. Zveza z zapadom je pretrgana. V Plymouth je moralo 200 družin zapustiti svoja stanovanja, in 100 devojk v svilni predilnici skozi okna bežati in se rešiti v čolnih. Hiše v Firwoodu in Westmorelandu obdajajo valovi in ljudje se rešujejo v gorenja nadstropja. Voda le narašča. Tiri Delaware, Lackawarna & Western-železnice so 4 čevlje pod vodo, in vlaki na Pennsylvania-železnici so se morali ustaviti.

Stroudsburg, Pa., 10. febr. — Led v Delaware-reki je razpočil in svaritve na prebivalce ob reki so se razposlale. Ledišče je kacih 8 milj dolgo, a ponekod se je nakupičilo po 8 čevljev visoko.

Harrisburg, Pa., 10. febr. — Veščaki pravijo, če ledišče v Susquehanna-reki nad Sunbury nanagloma razpoči, ponovila bi se Johnstown-povodenj, dasi bi škoda ne bila tako velika radi razposlanih svaritev. Reka je tu narasla za 9 čevljev.

Lancaster, Pa., 10. febr. — Susquehanna-reka je ponekod upadla, tako pri mestih Columbia in Marietta, kjer je pretila velika povodenj. Pri Bainbridge je pa položaj še nevaren, ker se tamkaj voda zajezuje. Prebivalci so v silnem strahu.

Wilkesbarre, Pa., 10. febr. — Dasi je voda v Susquehanna-reki tu padla za 18 palcev, je nevarnost še velikanska. Led iz Chemungreke je semkaj dospel in se zajezil med tu in Nanticoke. Vsled tega je voda nižjo zemljo poplavila in napravila veliko škodo.

Wyoming Valley Traction Co. je prisiljena, danes popoludne ob 2. uri promet ustaviti. Mnogo podtličij je pod vodo.

Voda med Bloomsburgom in Sunbury je upadla, a bati se je, da najhujše šele pride. Razni mostovi so v največji nevarnosti.

Nov nadškof.

Milwaukee, Wis., 10. febr.—Dosedanji katoliški škof G. Messmer iz Green Bay je bil nocoj v katedrali sv. Janeza v navzočnosti mnogih cerkvenih knezov, duhovnikov in lajikov najslovesneje uveden v novo službo kot nadškof nadškofije Milwaukee.

Največja skrobarna gori.

Oswego, N. Y., 10. febr. — V kemičnih prostorih tovarne za skrob (starch-flour), pripadajoče Corn Products-kompaniji, je izbruhnil ogenj, ki utegne uničiti celo tovarno. V Fulton in Syracuse so brzojavili po pomoč in iz zadnjega mesta so dospele tri brizgalnice. Ta tovarna za skrob je največja na svetu. Škoda bo znašala $500.000.

V vlaku okraden.

Pittsburg, Pa., 8. febr. — Wm. Evans, trgovski potnik iz Chicage, je bil v vagonu za kadilce v osebnem vlaku Allegheny Valley - železnice od treh z revolverji oboroženih mož oropan. Vzeli so mu denar, uro in demanten gumb. Potem so roparji s pomočjo aparata za silo ustavili vlak in izginili v temoti. Nobenega druzega potnika niso nadlegovali.

Stric Samovo stališče.

Washington, 9. febr. — Oddelek azijskega brodovja bo odposlan v bližino Port Artura, da bo opazoval rusko-japonske pomorske operacije, z dovoljenjem Japonije, ozir. Rusije.

Iz slovenskih naselbin.

Joliet, Ill., 11. febr. — Težko delo v tukajšnji jeklarni je zahtevalo spet svojo žrtev. Rojak Anton Težak, ki je bil uposlen pri plavžu št. 1, je izgubil svoje življenje v nedeljo popoludne, ko se je ujel med navzdol idočo vzpenjačo in motvozom. Ponesrečenec je bil zmečkan ob glavi in prsih ter je živel le še nekoliko minut po nezgodi. Nepoznaten je bil skozinskozi in nesposoben govoriti. Prepeljali so ga v znani pogrebni zavod g. Ant. Nemaniča na 205 Ohio-cesti. Tu je v ponedeljek dopoludne mrliški oglednik (coroner) zaslišal John Bahoriča, ki je s pokojnikom skupaj delal. Po njegovem pripovedovanju je nezgodo zakrivil nesrečen slučaj, a ne malomarnost od njegove (Bahoričeve) strani, kot nekaterniki mislijo. Sicer je pa družba odgovorna za nesrečo. Oba rojaka sta bila uposlena v jeklarni že več let in jako privajena svojemu delu. Delovodja (boss) James McGovern je izpričal, da je bil Težak vedno dober in skrben delavec na svojem mestu. Pokojnik je bil oženjen ter je stanoval pod h. št. 207 na State-cesti. Star je bil 40 let in 9 mesecev ter zapušča ženo in osmero otrok. Rojen je bil v Lokvici pri Metliki, a v tej deželi je živel že dvajset let in delal večinoma v jeklarni. Pogreb se je vršil v torek dopoludne ob 9. uri iz slovenske cerkve sv. Jožefa, kjer je Rev. F. S. Šusteršič čital sv. mašo zadušnico. Na slovensko pokopališče k večnemu počitku ga je spremilo mnogo prijateljev in znancev, med njimi g. Frank Medosh iz So. Chicage s svojo gospo soprogo, ki je sestra pokojnikova. Pri podpornem društvu ni bil rajnik nobenem. N. p. v m.!

— Umrla je dne 9. t. m. 21 letna gdčna. Marija Jaklič pri svojem stricu Janezu Kump. Obolela je v petek za zastrupljenjem krvi v glavi. Doma je bila iz Stranske vasi župnije Semič. V Ameriko je došla šele novembra meseca lani. V starem kraju zapušča mater, očeta pa v Pueblu, Colo., in brata v Buhlu, Minn. Pogreb se je vršil v četrtek zjutraj iz slovenske cerkve sv. Jožefa, kjer je č. g. župnik F. S. Šusteršič opravil peto črno sv. mašo za dušni blagor rajnici. N. p. v m.!

— Rojaku John Simoniču, ki je pred nekoliko tedni izgubil hčer, je sedaj umrl najmlajši sin v dobi sedmih let. Užaloščenemu očetu izrekamo svoje pomilovanje.

— Koncem zadnjega tedna bilo je 20 let, da sta gg. Anton Nemanič in Martin Fir dospela v Kolumbovo deželo. G. Nemanič, znani jolietski veljak in predsednik slovensko amerikanskega tiskovnega društva v Jolietu, je o tej priliki imenitno pogostil več prijateljev in znancev, ki so mu prišli čestitat in voščit še največ sreče za v bodoče. Pridružujemo se voščilcem in kličemo: Na mnogaja ljeta!

Dostaviti nam je, da je bil v nedeljo ponesrečeni rojak Anton Težak dospel v Ameriko baš štirinajst dni za njima, a volja božja ni hotela, da bi učakal dvajsetletnice.

— Novo električno železniško črto namerava napraviti neka družba kapitalistov in to iz Kankakee skozi Joliet do Chicage. Z delom se baje prične že to poletje. Več o tem svoječasno, ko izvemo več dejanskih podatkov.

— Mesnica slovenske, ozir. avstrijske delavske zadruge na North Broadway je zadnji teden nenadoma in na vekomaj zaspala. Vzrokov ne bomo premlevali, ker ni zadruga nikogar oškodovala, kvečjemu sebe. Sicer je vsako žalostno spoznanje korak do napredka. Obžalujemo pa razpad vsakega slovenskega podjetja.

— Pravijo, da niso nič kaj prave cene mesu v Jolietu. Vkljub dejstvu, da so zvezna sodišča zabičila "pakerjem", naj nikar ne stopajo v kombinacijo za udušitev tekmovanja, vendar ne prime želja nijednega "pakerja", da bi stopil na tržišče in postavil svoje lastne cene. Nekak sporazum mora vladati, če vsi "pakerji" zahtevajo iste cene in računajo najmanj dvajset odstotkov več razprodajalcem v malem, nego bi smeli. Če se slanina ali špeh razprodaja v malem po 25c funt v času, ko se svinje kupujejo v chicaških klavnicah (stockyards) po $4.50 sto funtov, je očividno, da nekaj ni prav. Seveda, razprodajalci v malem ne morejo pomagati, ker se morajo tozadevno klanjati "pakerjem" in ž njimi trobiti v en rog ali pa reči: Goodby, business! Kakor znano, kar odirajo zadnje čase klavski kapitalisti uboge farmarje pri kupovanju živine, a še bolj pa občinstvo. No, upati je, da tudi tej — recimo, nepriliki stopi brez pardona na rep smartni stric Sam.

— Tukajšnji republikanski dnevnik pravi, da so Jolietčanje pač zdravi in krepki ljudje, ko jih tako malo ugrablja vročinska bolezen, dasi pogoltajo vsak dan na mirijade takozvanih mikrobov t. j. tistih nesrečnih, s prostim okom nevidnih živalc, ki tihotapijo v slabi pitni vodi in često okužajo cela mesta. "Republican" pravi torej, da utegne "Hickory creek" necega lepega dne izbljuvati tako množico mikrobov, da bodo modri ljudje rabili mestno vodo samo za kuho. Ubogo ljudstvo, ki ni vstanu kupovati čiste vode in ki si ne predočuje nevarnosti, ki je v izprijeni vodi, bo pa plačevalo pogrebce — pravi Republican. No, in zadnjič smo poročali, kako je naš zdravstveni komisijonar, Dr. Cushing, zatrjeval, da smo v Jolietu glede vode na konju. Komu pač verujmo? Sredi in svoji previdnosti.

— Izvenredno je bilo vreme tekom zadnjega tedna. Toplomer je takorekoč preobračal kozle in se neverojetno dvigal do 50 stopinj nad ničlo in padal do 5 pod ničlo in spet poskakal in spet itd. skoro vsak dan. V petek je kazalo živo srebro 42 stopinj nad ničlo, a v soboto celo 50. Toplota je ljudi kar omamljala, da so nekaterniki jedva mogli dihati v potu svojega obraza.

— V soboto zvečer se je nabralo toliko tisočev ton ledu v "Hickory creek" med Fourth ave. in Richards-cesto, da se je reka zajezila in vodovje vdrlo čez nasip ter napravilo znatno škodo lastnini po sosešćini. Razdrlo in odneslo je do 100 čevljev novega tlaka ob šolskem zemljišču ter onemogočilo električnim karam vožnjo čez most na Fourth ave. Prebivalcem ob reki, na vsem razdalju od Washington-ceste pa do južnih mestnih mej, je povodenj napravljala dovolj strahu vso sobotno noč in čuvali so pod milim nebom, dokler ni toplomer padel nanagloma. Če bi bilo toplo sobotno vreme vladalo tudi v nedeljo, spremljano po dežju, kot je isto prerokoval naš vremenski opazovalec v soboto, ni možno povedati, kako škodo bi bila napravila povodenj. Samo nagla vremenska sprememba je rešila prebivalce ob Hickory-rečici večje škode, nego so jo prestali Jolietčanje maja meseca l. 1902.

— 67 let stari A. R. Spurr, bivši železniški uslužbenec, se je naveličal življenja, kot pravi, zato je zadnjo soboto kar na cesti pil strup. Našli so ga v polzavesti in prepeljali na policijo, kjer so ga zdravniki kmalu ozdravili s protistrupom. Mož ima ženo in več preskrbljenih otrok.

— Pismonoša Smith je obolel in moral v bolnišnico sv. Jožefa. In kaj je naredila njegova žena? Šla je na pošto in se za dobo moževe bolezni ponudila v službo. In sedaj je vsako jutro že ob pol 7. uri z vozičkom in konjičkom pred pošto, odkoder razvaža poštne pošiljatve po jolietski okolici. To je ženka!

— Mele Yervish (?) je v ponedeljek zvečer šel natrkan delat v jeklarno, kjer se je pa sprl s svojim "boss"-om. Posredovala je policija in zaprla nespametnika ter mu prisodila globo $17.20.

— Izza več tednov ni bilo slišati o novih slučajih osepnic. V ponedeljek je pa zdravstveni department doznal, da je član neke družine v Ridgewoodu obolel za istimi. Dotična hiša se je dejala pod kvaranteno.

— Z novo električno črto namerava neka družba zvezati tudi Joliet in Bloomington.

— Republikanski volilci v našem mestu bodo to soboto 13. t. m. popoludne volili delegate za na Republican County-konvencijo, ki bo v Jolietu v ponedeljek 15. t. m. z namenom, da se volijo delegatje za republikansko državno, kongresijonalno in senatorijalno konvencijo. Več pove "The Joliet Daily Republican" z dne 9. t. m.

— Prebivalci na North Ottawa-cesti nameravajo zahtevati napravo kanala in popravo vodovoda na cesti med Cass in Jackson-cestama.

— Mil. nadškof Quigley iz Chicage in drugi so na mesto vložili peticijo (prošnjo), da izda naredbo, ki razdre ali razveljavi lastnine šest čevljev na južni strani Clay-ceste, med Chicago in Scott-cestama. Zemljišče se želi v svrho zidanja. Peticija z naredbo vred se je izročila cestnemu odboru, ki bo o tem poročal na prihodnji seji mestnega svetovalstva t. j. v ponedeljek zvečer.

— Mestnih šol ne obiskuje skoro 500 otrok, ki so izostali vsled cepljenja koz že pred več tedni in so baje še sedaj bolni.

— Jolietski mesarji (Beef Cutters' & Butcher Warkers' union in Retail Butchers' association) se dogovarjajo o potrebi zapiranja mesnic ob nedeljah.

— Družba Rock Island-železnice bo baje sprejela ponudbo ($75,000 odškodnine), katero ji je napravil "county board", in takoj pričela graditi novo železniško črto in prestavljati tire nad 100 čevljev proč od sodiščnega četveroogelnika.

— Jolietsko gledališče. Igralna družba Davidson Stock Co. se mudi ta teden pri nas. Njen repertoir obstoji iz raznih popularnih iger. Program za ostali del tega tedna je naveden v oglasu na ti strani. — V torek se mudi v našem gledališču znani komik in prednašalec irske personalnosti Joseph Murphy v svoji irski drami "Shaun Pohue" (rdeči Janez), v kateri igra ulogo jednakega imena ter tudi drugo, popolno različne karakterizacije. Murphy je že star igralec in ljubljenec ameriškega občinstva.

Chicago, Ill., 7. febr. — G. urednik "A. S.", dovolite malo prostora v listu. Tukaj v Chicagi v slovenski cerkvi sv. Štefana smo dosedaj imevali samo po eno sv. mašo že od 1. junija 1903. Od sedaj naprej pa se bodeta brali po dve sv. maši, in to že od prihodnje nedelje 14. t. m., ko bo prva ob 8. uri in druga ob 10. uri. Mil. nadškof Quigley nam je poslal češkega duhovnika, Rev. Frančišek Vanouš-a, ki se je nastanil pod h. št. 241 W. 22nd Place, ker naše župnišče ni prazno, in je bomo morali tudi očistiti za dohod novega slovenskega duhovnika in to č. g. Alojzija M. Krašovec, ki skonča v kratkem svoje duhovne študije v St. Viatur College, Ill., in bo posvečen v duhovnika dne 26. marca t. l.

Obenem naznanjamo Slovencem v Chicago, da bo cerkveno zborovanje dne 28. febr. ob 3. uri popoldne v Češki dvorani, 588-592 W. 18. cesta. Želimo, da se vsakdo udeleži tega zborovanja.

Pozdrav!

Cerkveni odbor.

Calumet, Mich., 5. febr. — V času odsotnosti g. župnika Marko Pakiža se bodo sv. maše v slovenski cerkvi sv. Jožefa služile vsako nedeljo ob naslednjem času:

I. sv. maša ob pol devetih,
II. " " " " ednajstih.

V slučaju krsta, bolezni, poroke ali smrti obrniti se je na gosp. Jožefa Plautz star., 432—7. cesta, ki poskrbi za duhovnika.

—Na Mohawku so v mesecu januvarju producirali 670,800 funtov bakra proti 638,700 v mesecu decembru.

—Na Quincy so se pogodili. Štrajkujoči trammerji so se vrnili v sredo jutro k delu. Družba obljubila je plačo $2.25 za dan, kar bi zuašalo $58.50 na mesec, torej $1.50 manj kot prej.

—Poročili so se ta teden: v sredo dopoludne v hrvatski cerkvi sv. Ivana Krstitelja gosp. Ivan Markušič iz župnije Bosiljevo na Hrvatskem z gosp. Marijo Majerle iz župnije Staritrg pri Poljanah (polusestra matere gosp. Petra Ruppe) in g. Ivan Medved iz župnije Plemenitaš na Hrvatskem z gospodično Franico Križmanič iz župnije Lukov dol na Hrvatskem. — V slovenski cerkvi sv Jožefa: v sredo, gospod Franc Bojanec iz župnije Mirnapeč z gospodično Ano Jurič iz župnije Trebelno; v četrtek gospod Janez Žunič z gospodično Katarino Strucelj, oba iz Doblič, župnije Črnomelj.—Bilo vsem srečno!

—Rojake svarimo najodločnejše, da se ne podajo "skabat" v Colorado. Kakor se nam poroča od tam, je vse delavstvo jedino v tem, da zatre kapitalistične nazore o tem, kaj je moje—in tvoje.

—Valovi politične agitacije za različne občinske, okrajne in okrožne urade, začeli so sedaj pljuskati malo više. Vsak dan se oglasi kak nov kandidat. Osobito zaželjena je služba okrajnega blagajnika, za katero se poleg drugih kandidatov tudi naš velespoštovani rojak g. Ivan Gašparovič poteza. Uže večkrat smo omenili, da naš slovenski element tu na Calumetu čini politično faktor, s katerim bodejo pri bodočih volitvah morali zelo resno računati. Zaradi tega je pa tudi treba, da stojimo tukajšnji Slovenci in Hrvati pri volitvah mož za možem ter se ne damo v svojem političnem prepričanji pregovoriti od nikogar. Posebno pa je treba, da pustimo osebne mržnje, katere so nam napravile uže toliko zla, ter da stopimo na volilno polje, trdi in neizprosni. S tem bodemo povzdignili svoj ugled pred drugimi narodi. *Gl.*

Bessemer, Pa., 7. febr.—Dne 29. min. m. umrla je naša ljuba mati, oziroma soproga, Elizabeta Slapničar v 43. letu svoje starosti. Njeno izgubo obžalujejo: soprog, en sin in dve hčeri v tej deželi ter njena mati in ena sestra v stari domovini. Pokojnica je bila doma iz Most pri Ljubljani. Zemeljski ostanki so bili prepeljani na nemško katoliško pokopališče v New Castle, Pa., k večnemu počitku. Bila je tri leta skoraj vedno v postelji in po izjavi zdravnikov bila je njena bolezen rak v želodcu. Naj v miru počiva!

S pozdravom

Mihael Slapničar.

New York, 5. febr. — S parnikom "Kaiser Wilhelm der Grosse" dospel je včeraj naš rojak, operni pevec Fran Naval-Pogačnik, zajedno z operno pevko gospo Aino Ackte-Reinvallovo, dansko pevko iz Pariza, v naše mesto. Oba sta mnogo prestala radi viharne vožnje po oceanu in sta vesela, da sta zopet na kopnem.

Naš rojak, katerega je pridobila opera naše metropole, žal, le za kratko dobo, je bil pri svojem prihodu v New York vesel, da je zopet srečno na "Terrafirmi", kajti pot po oceanu je bila skoraj ves čas viharna. Ko so ga časniški poročevalci pozdravili, je bil vidno izmučen, vendar je pa takoj izjavil, da se prav dobro počuti. Na tozadevno vprašanje odgovoril je Mr. Fran Naval:

"V Ameriki še nisem bil dosedaj in želim osobno skusiti vse ono, kar so mi dosedaj pripovedovali moji tovariši o Vašej veliki deželi. Veselim se sezone, dasiravno bode za mene le kratka. Prihajam iz Švedske, iz Stokholma, kjer sem jedva zaključil vspešni turne. Na parniku se je zbralo več umetnikov in smo takoj ustanovili svojo 'obitelj', v ktero smo sprejeli tudi Julijo Marlowovo, ktera je pa dospela semkaj precej bolehna."

"In kdaj bodete prvič nastopili?"

"V soboto teden v 'Belej dami', potem v 'Romeo in Julija' in bilo bi mi zelo drago, ako bi prevzela Madame Aino Ackte Reinwallova z menoj vlogo 'Julije'.

Poročevalec nekega nemškega lista ga je na to vprašal, jeli Naval Nemec.

"Ako sem Nemec? Ne, rojen sem v Ljubljani, torej sem Slovenec; dal bi pa drage volje svojo letno plačo, ako bi znal angleški jezik, katerega govorim jedva toliko, da se prerijem. Vendar se pa ne pustim prodati. Govorim pa francoski, jeli Madame Ackte?" Pri tem se je okrenil proti imenovani gospe.

Našemu rojaku želimo in naši domovini želimo najboljše vspehe in upamo, da sedanja njegova pot v Ameriko ni bila zadnja! *G. N.*

Greenbrier, W. V., 29. jan. — Noben slovenski list še ni prinesel kakega dopisa iz tega kraja, ker dosedaj ni bilo Slovencev tukaj. Pred par meseci pa je izposloval L. Lauše iz Clevelanda kakim 200 delavcem dobro delo v gozdu. Vsi izrekajo g. Laušetu srčno zahvalo, da je tolikim rojakom pripomogel do dela in kruha. Tukaj se prav dobro počutimo ter smo prav zadovoljni. Ni toraj res, kar se je bralo v nekem listu, da se preliva tukaj kri ter da je g. Lauše zapeljal svoje rojake v slabe roke ter jih izdal. Večinoma nas je prišlo iz Clevelanda. In pri odhodu smo se žalostnim srcem oziali po slovenski cerkvi sv. Vida, v kteri smo našli toliko telesnih in duševnih tolažb. Vendar je tudi v tem oziru tukaj pri nas nepričakovano dobro skrbljeno. Rev. Karl T. Schillpp iz White Sulphur Springs nas obišče po večkrat vsaki mesec ter opravi daritev sv. maše v naših prostorih. *J. Gruden in dr.*

JOSEPH TRINER'S AMERICAN ELIXIR OF BITTER WINE REGISTERED TRADE MARK

Čitali bodete

o različnih pripravah, ki se zovejo "Grenko Vino". Tu vas pa želimo opozoriti na dejstvo, da se izdeluje sploh jedinole jedna sama priprava zdravilne vrednosti, ki je

Trinerjevo zdravilno grenko vino

(Triner's American Elixir of Bitter Wine.)

Sami dobro veste, da je med vinom dosti razločka. Trinerjevo je napravljeno iz najboljšega vina in najboljših zelišč, ki so poznana zdravilstvu.

Jeli vaš želodec v neredu?
Ali ne delujejo vaše obisti in vaša jetra pravilno?
Vas li boli hrbtenica, ali glava?
Jeli vaš okus slab?
Ali je vaše spanje nemirno?

Trinerjevo zdravilno grenko vino vas bo prav gotovo ozdravilo.

DOBI SE V LEKARNAH IN DOBRIH GOSTILNAH.

JOSIP TRINER,

799 S. Ashland Ave., Pilsen Station, Chicago, Ill.

JOLIETSKO GLEDALIŠČE

(OPERA HOUSE.)

WM. H. HULSHIZER, Mgr

BODOČE PREDSTAVE!

DAVIDSON STOCK CO.

V petek zvečer 12. febr. "Possum Ridge."

V soboto popoldne 13. febr. "Jack, the Giant Killer."

V soboto zvečer 13. febr. "Parson Jim."

V nedeljo zvečer 14. febr. "The Secret Dispatch."

Cene popoldne: 10c za otroke, 25c za odraščence.

Cene zvečer: 10c, 20c, 30c in 50c.

V torek zvečer 16. febr. Jedino pravi irski komik JOSEPH MURPHY v "SHAUN RHUE." Cene 75b, 50c, 35c in 25c.

Dr. Martin Ivec

SE BO NAHAJAL

v Jolietu vsako nedeljo

od 1.—4. ure pop. v Golobičevem possopju

V Chicagi ga je dobiti vsak večer izvzemši nedelj v Foučekovi lekarni od 5.—8. ure zvečer.

IZ STARE DOMOVINE.

KRANJSKO.

—V Postojni so pokopali g. Ign. Stefina.

—Utonil je sedemdesetletni Jan. Medved iz Artič, okraj Litija.

—Umrl je na Jesenicah praktični zdravnik in posestnik gospod Fr. Papež.

— Vinski tatovi so vdrli v Lovši novo klet pri Drašičih in odnesli precej vina. Lopove zasledujejo.

— Električno razsvetljavo namerava v svojem mlinu uvesti I. Nastran v Radomljah, okraj Kamnik.

— V Idriji je umrl Fran Slabe, ki je bil, kakor trdi idrijski "Naprej", vnet socijalnodemokraški agitator.

— Obesiti se je hotel neki uslužbenec pri g. Pezdircu v Metliki. Pravočasno so še odvrnili nameravani samomor.

— Poroka. V Idriji se je poročil g. Ivan Vogelnik, c. kr. kurator in učitelj na čipkarski šoli, z gospico Hedvigo Goli.

— Vedno več pretepov je v Jaršah. Nedavno so fantini gostilničarki Poloni spustili iz enega soda vino, da je vse izteklo.

—Koze na Hrušici se med ondotnimi delavci ne razširjajo. V zdravniški oskrbi so še trije rekonvalescenti. Od dne 5. januarja ni nihče obolel.

— Tovarna na Javorniku raset. Precejšen del delavcev se je preselil s Save na Javornik, kjer so tovarno zdatno povečali; tudi na Savi bodo storili isto.

—Umrla je v Metliki dne 12. jan. posestnica H. Kambič v 66. letu svoje dobe. Bila je jako priljubljena, kar je pričal tudi njen pogreb. N. v m. p.!

— Kipar in slikar Ivan Puc se preseli v Ljubljano. Bil je 5 let v Škofji Loki, kjer je izgotovil več del iz kamna, cementa in lesa. Njegova dela hvalijo.

—Bela vrana. Železniški uradnik Petek v Šiški ima živo belo vrano, ki se je zvalila z dvema črnima sestricama v skupnem gnezdu. Za prirodoznance redka prikazen.

—Požar. V Travi na Kočevskem je na sedaj še neznan način jelo goreti v šoli v podstrešju. Požar je uničil streho in dele podstrešja ter povzročil 700 K škode.

— Pod vlak padel. Na Dovjem je 18. jan. ponoči delavec Franc Schifler iz Škofje Loke padel pod vlak in so mu kolesa presekala desno nogo in roko. Prepeljali so ga v deželno bolnišnico.

— Tatvina. Marijani Medved na Rimski cesti je delavec Alojzij Brežič ukradel iz prodajalnice nove čevlje. Policaj ga je prijel potem v hlevu na Rimski cesti. Tat je imel čevlje že na nogah.

— Osebne vesti. Nevarno je obolel č. g. župnik Anton Hočevar na Brezovici. — Provizorični učitelj gosp. Ivan Znidaršič v Metliki je imenovan za suplenta na meščanski šoli v Krškem.

— Nesreča v rudniku. Rabeljski rudnik ima pri Bovcu pomožni rov. 18. jan. se je pri vožnji v rov z električnim strojem dogodila eksplozija vetrov. 20 rudarjev je težko ranjenih.

— Orla je v sredo 20. jan. v Mostah pri Žirovnici ujel Fr. Kozjak, in sicer na domačem dvorišču, ko je hotel odnesti kokoš. Najbrž ga je glad prignal iz pečin na kokošji plen.

— Mokronoška šola. Zadnji četrtek so oddali dela za novo šolo v Mokronogu. Zidarska dela so prevzeli Ign. Majcen, Prijatelj in Zupančič, mizarska pa Umberger iz Mokronoga.

— Na ženo streljal. Janez Zupančič iz Tlake, okraj Moravče, je te dni pijan pretepal svojo ženo. Žena je pobegnila. Zupančič je pa vzel puško in dvakrat ustrelil za bežečo ženo, ne da bi jo zadel. Zupančič sedi že v zaporu.

— Za Vegov spomenik se pridno nabira. Zlasti se morajo jako pohvalno omeniti častniki, ki so darovali že precejšnje vsote. Doslej je nabranega okoli 2500 kron. Poroča se iz Moravč, da nameravajo popraviti ob tej priliki Vegov dom in vzidati spominsko ploščo.

— Krajni šolski svet v Dragi ima nemško večino, samo dva člana sta Slovenca. V Dragi je neomejeno gospodaril liberalec Turk s sledečimi posledicami: V občinskem gospodarstvu nered, v narodnem oziru nazadovanje.

—Posojilnica v Sodražici je imela v nedeljo 17. jan. občni zbor. V minulem letu je lepo napredovala. Prometa je nad 700,000 K. Pomnožile so se tudi hranilne vloge in rezervni zaklad. Lepo je, da se je z računom tako podvizala.

— Ni se obesil. Poroča se, da se Anton Skubic iz Ljubljane ni, kakor je bila splošna govorica, obesil vsled jeze, ker sta mu žena in hči pobegnili v Ameriko, ampak da še živi pri Alojzu Novljanu v Mirni peči kot hlapec.

— Na Vestfalskem ubit. Iz Vestfalna na Nemškem se poroča: Minoli mesec sta zaklala Jožef Černigoj in Jakob Šarlak nekega Anton Ferlin. Sporekli so se zaradi neke ženske. Fanta sta doma iz Podsrede. Skoda za mladeniča, ki sta se zgubila v tujini.

— Elektrika. Ko je pretečeni teden nekoliko mraz pritisnil, se je takoj pokazalo, da ni moč Bistrice prevelika, kajti pri grajenju železnice so morali takoj pričeti šteditи z elektriko in eno noč je bil ves prostor pred tunelom, ki ga sicer razsvetljujejo močne obločnice, brez razsvetljave.

— Novice s Hrušice. Delo v tunelu se zdaj zodet brez posebnih ovir nadaljuje. Pri zidanju v tunelu pozimi rabijo večinoma le kamen iz Mirce, ki ni tako zelo občutljiv za mraz, kakor loški. — Bolnišnico za kužne bolnike, ki stoji blizu postaje, bodo podrli in sezidali novo, ki bo bolj oddaljena od ljudi.

— Tatinska služkinja. Služkinja Marija Krašovc, 20 let stara, iz Vokvika, službujoča pri Kalinger v Ljubljani, je pokradla svoji gospodinji in drugim pri istej stanujočim osebam obleke in perila in drugih reči v vrednosti nad 150 K. Policija jo je aretovala in izročila sodniji. Ukradene reči je imela zaklenjene v svojem kovčegu.

— Zaljubljen pokopališki čuvaj. Tudi pokopališkim čuvajem se včasi primeri, da se nesrečno zaljubijo. To se je zgodilo Janezu Škofu v Gradiški, ki trpi zdaj na posledicah. V Zdravšini je našel svojo nevesto. Pred poroko ji je moral podariti tri njive in 2000 kron. A ko ga je vzela, se mu je začelo šele slabo goditi. Ne upa se več nazaj. Zdaj nima ne žene, ne premoženja.

— Umrl je 21. januarja zvečer v Kranju upokojeni učitelj g. Franc Breznik. Rojen je bil pri Sv. Ani nad Mariborom 21. dec. 1814. Služboval je v Cerknici, v Poljanah, v Olševku in na Trsteniku. Bil je mož izglednega krščanskega prepričanja. V bolezni je večkrat pobožno sprejel sv. zakramente. Pol ure pred smrtjo je prejel sv. popotnico še pri polni zavesti in potem je mirno zaspal v Gospodu. N. v m. p.!

— Iz Litije poročajo: V sredo 20. jan. popoldne so pokopali tu umrlega c. kr. okr. višjega zdravnika in častnega občana trga Litije dr. Ign. Pavliča. Takega pogreba še ni videl naš trg. Nad 20 vencev so nosili pred krsto; lep venec je poslal vojvoda meklenburški, ki sedaj biva v gradu Vagenšperg. Litijski in šmartenski pevci so na domu pokojnika in ob grobu popevali žalostinke. To spremstvo je pričalo kako priljubljen bil rajnki pri vseh slojih prebivalstva. Svetila mu večna luč!

— Repertoir slovenskega gledališča. Dne 23. jan. se je igrala petindvajsetič najpriljubljenejša narodna igra "Rokovnjači", ki jo je po Jurčič-Kersnikovem romanu spisal Fr. Govekar. Nobena domača igra ni dosegla toliko repriz na našem odru in nobena ni osvojila toliko odrov kakor "Rokovnjači". Igrali so jih na Dunaju, v Trstu, Mariboru, Celju, v Radoljici, Novem mestu, Idriji, Črnomlju, Zagorju, v Dobu, v Žirovnici, v Stari Loki in v Stražišču pri Kranju.

— Zasačena tatica. Ljubljanska policija je zasačila pri starinarjih brezposelno služkinjo Marijo Repovšek, ko je prodajala en star namizni prt. Poprej pa je bila prodala več novih platnenih moških kap, rokavic, nogavic in otročjo obleko. Pri njej se je dobila nova velika, črna ruta in nove rokavice. Vse to je Repovšek nekje pokradla, ker se sicer ne more izkazati, odkod da ima te reči. Marija Repovšek je znana tatica in je bila že zaradi tatvine kaznovana.

—Umrl je pri Sv. Ožboltu Jakob Božnar, dobro znani "stari Janžč", star 80 let. Bil je dober družinski oče, mož pravega duha in trdnega katoliškega prepričanja ter do svoje smrti cerkveni ključar. Prizadeval si je mnogo, da je Sv. Ožbolt dobil mogočen zvonik in pa lepo ubrano zvonenje. Daleč na okrog pa je bil znan kot navdušen lovec, ki je s svojim šegavim pripovedovanjem marsikako družbo spravil v dobro voljo.

— Železnica Videm - Čedad - Sv. Lucija. Te dni se je vršilo v Ljubljani posvetovanje o železniški zvezi od Vidma čez Čedad, Sv. Lucijo, Idrijo, Vrhniko in Ljubljano. Navzoč je bil tudi laški asesor Picco iz Vidma, ki je povdarjal korist take zveze, po kateri bi se od teh strani dosegla tudi krajša zveza za trgovino v orient itd. Inženir Petz je rekel, da bi se potrošilo za km 500,000 K. Avstrija bi prispevala z 2 milijonoma in pol kron. Deputacija pojde na Dunaj, da se potegne za to črto pri trgovinskem in vojnem ministerstvu.

— Zlata maša preč. g. kakonika Jan. Ev. Sajovica se je vršila dne 17. jan. v ljubljanski stolnici dokaj slovesno. Nedeljski govornik P. Roller S. J. se je zlatomašnika najprej spomnil ter na podlagi Jezusovega imena, o katerem pravi sveti Bernard, da je luč jed in zdravilo, izvajal čast duhovnikovo, ki v ravno tistem imenu razširja po svetu luč resnice, jed najsvetejšega zakramenta in zdravilo deli pri sv. pokori. Po pridigi je pristopil zlatomašnik k oltarju, držeč v roki lepo izdelano palico s krasnim šopom umetnih cvetlic na vrhu. Od šopa je mahal dvojni beli trak, na katerem so bile natisnjene letnice njegovega mašnikovega posvečenja in datum včerajšnjega dneva. To palico so g. jubilantu naročili in poklonili njegovi duhovni tovariši v stolnem kapiteljnu. Na svojem sedežu je jubilanta že pričakoval presvetli g. knez in škof Anton Bonaventura. Asistirali pa so slavljencu duhovni tovariši in bogoslovci. Mešani pevski zbor stolne cerkve je kaj lepo izvajal slavnostno mašo Foersterjevo in z izredno čvrstim glasom je pel g. zlatomašnik posamne dele svete maše. Naposled je intoniral tudi zahvalno pesem, katero so po skladatelju Gruberju nadaljevali pevci na koru.

PRIMORSKO.

—Rojenih je bilo v Gorici l. 1903 otrok 691.

— Novi notar v Labinju (Istra) Rudolf Pilat, je dne 18. jan. zapričel svoje uradno poslovanje.

—Ljudsko gibanje v Trstu. Lani je bilo v Trstu v vseh petih župnijah: porok 1220, rojenih 3648, umrlih 2384. V bolnicah je bilo: porok 11, rojenih 388, mrtvih 1411.

— Silna burja v Trstu je dne 21. jan. uprav divjala. Nekega moža je s tako silo vrgla ob zid, da se mu je razbila glava in da so ga umirajočega prepeljali v bolnico. Celo veliki parniki niso mogli v luko.

Frank Sakser

109 Greenwich Street., New York, N. Y.

USTANOVLJENO LETA 1893. USTANOVLJENO LETA 1893.

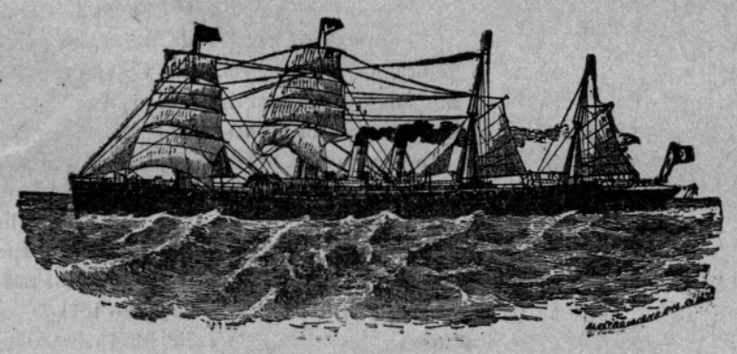

DENARJE pošiljam **najceneje** in **najhitreje v staro domovino. Milijone kron** pošljem vsako leto Slovencem in Hrvatom domu in ni čuti glasu o nepravilnosti! Kaka redka pomota se pa dogodi vsled slabo pisanih naslovov in pošt.

Sedaj pošljem 100 kron za $20.50

in **15 centov poštarine,** bodisi da kdo pošlje $5 ali $500.

PAROBRODNE LISTKE prodajam po izvirnih cenah in potnikom kolikor mogoče olajšam trud in skrbi. Vsakdo naj mi javi, po kterej železnici in kedaj pride v New York in naš mož ga počaka na postaji, odredi vse potrebno gledé prtljage in dovede potnika v soliden in cen hotel. Ako kdo sam pride v New York na kako železniško postajo in se ne vé kam obrniti, naj gré na postajo k telefonu in pokliče **3795 Cortlandt,** ali **connect three seven nine five Cortlandt** in potem se z nami slovenski pogovori ter pridemo ponj. Za telefon se plača **25 centov in prihrani dolarje.** To je zelo važno!

Z veleštovanjem

FRANK SAKSER,

109 GREENWICH ST., NEW YORK, N. Y.

☞ Vsakdo naj pazi na **hišno številko 109** in se naj ne pusti pregovoriti, da je druga številka vse eno. V tem obstoji zvijača in mnogokrat prevara.

Telefon: 3795 Cortlandt **Telefon: 3795 Cortlandt**

— Nesreča v sodnem poslopju. Josip Huebscher, 12 let star, sin sodnijskega sluge v Ljubljani, se je v sodnem poslopju spenjal po držaju na stopnjišču in pri tem padel z drugega nadstropja v pritličje. Zlomil si je levo nogo.

— Škandal v gledališču. V Trstu so igrali v filodramatičnem gledališču francosko igro "Bomba", dramatičen izdelek najslabše vrste. Poslušalci so bili nad bedasto igro in slabim predstavljanjem tako ogorčeni, da so razsajali, žvižgali in hoteli vse stolči.

— Dva sloveča tatova so aretirali v Gorici. Janez Čekada je znan po Trstu zaradi predrznih tatvin. Bil je že obsojen na 20 let ječe. Njegov tovariš Guerrino Garantito je doma iz Italije. Tam so ga imeli pod policijskim nadzorstvom. Zato je prišel v Avstrijo. S Čekadom sta se združila in šla v Gorico — po opravkih. Imela sta pri sebi priprave za odpiranje ključavnic.

— Slovenci in Italijani se prepirajo pri zgradbi bohinjske železnice. Laške delavce sumijo domači slovenski posestniki, da jim kradejo. Vedno komu kaj zmanjka. Ker domačini ne kradejo, kradejo gotovo tujci. V Solkanu stanuje kolonija laških delavcev, ki jih imajo domačini za tatove. V nedeljo ponoči je prišlo do pretepa, pri katerem so bili Italijani nabiti. Dva Italijana sta obležala.

— Druga telefonska zveza Trst-Dunaj. Trgovski krogi so še davno želeli še ene telefonske zveze z Dunajem, ki naj bi ustrezala živi potrebi, izhajajoči iz kaj živahnega telefonskega prometa med Trstom in Dunajem. Sedaj pa brzojavljajo z Dunaja, da se ta želja skoraj uresniči in da je druga telefonska zveza že izgotovljena v projektu. Obenem javljajo, da hoče poštna in telefonska uprava še dalje spopolniti avstrijsko telefonsko omrežje. Samostojna zveza Dunaja s Kranjsko je v Ljubnem že priključena, a nje podaljšanje se izvede pozneje. Istotako so nameravana priključenja preko Solnograda in Tirola, katerim pa ni še določen čas izvedenja.

ŠTAJERSKO.

— Samomor v Mariboru. V Mariboru se je ustrelil 24 let stari umobolni trgovski pomočnik Ivan Breznik, ki je bil šele pred par dnevi izpuščen iz blaznice.

— Velik ogenj so imeli 21. jan. v Gradcu. Pogorelo je deloma tovarniško poslopje Mih. Jevinšeka, v katerem je tovarna barv Karola Haasa in mizarska delavnica Petra Sosnje. Več ognjegascev je ranjenih.

— Mater je hotel ubiti. 17letni postopač Aleksander Suškovec v Mariboru bi se moral 19. jan. pred tržaškim sodiščem zagovarjati radi tatvine. Ker ni imel denarja za vožnjo, hotel je denar izsiliti od svoje uboge matere. Ker mu mati ni hotela dati denarja, grozil ji je, da jo bo ubil. Mati je morala pred surovim sinom bežati. Policija je aretirala lopova.

KOROŠKO.

— Iz Vrbe ob jezeru. (Pogovor z blagajnikom na postaji.) Dne 7. jan. je zahteval neki Slovenec na omenjeni postaji vozni listek za Celovec slovenski. Uradnik ga noče razumeti; popotnik mirno še dvakrat ponovi svojo terjatev, toda zaman. Nato popotnik: "Hočem Vam pomagati z nemščino, zahtevam vozni list v koroško glavno mesto, kateremu mi pravimo Celovec." Uradnik ustreže, toda pristavi: "Zakaj zahtevate slovenski, ker znate nemški, jaz pa slovenski ne znam!" Popotnik: "Zato, ker imam pravico! Zakaj pa se nastavljajo Slovenci po nemških krajih, nam pa pošiljajo Nemce!" Uradnik: "Mi imamo tudi enega Slovenca tukaj, ki pa bi gotovo ne govoril slovenski, ker naš uradni jezik je nemški." Popotnik: "Kje pa stoji to? Paragraf 19 je za celo državo. Uradni jezik naj je za vas v uradu, toda s strankami morate govoriti tudi slovenski, da se razumete. Vi ste zaradi nas tukaj, ne pa mi zaradi Vas!" Uradnik: "Da, če pride kak kmet, ki nemški ne zna; tako sem tudi danes zavrnil g. N. N. slovensko spisani tovorni list." (Gotovo se bo dotični gospod pritožil, kar bo storil tudi pisec teh vrstic.) Popotnik: "Niste imeli te pravice!" Uradnik: "Slovenščina ni državni jezik, kakor nemščina ali madjarščina". Popotnik: "Nemščina pri nas ni še državni jezik in tudi ne bo; paragraf 19 pa pravi, da imajo vsi jeziki v Avstriji enake pravice." Uradnik: "Avstrija je vendar nemška država." Popotnik: "Ker je v Avstriji le 8 milijonov Nemcev in 16 milijonov Slovanov." Uradnik: "Toda Koroška je nemška." Popotnik: "Seveda, ker Slovenci tvorijo tretjino prebivalstva." Uradnik: "Pa vendar se slovenščina na Koroškem pri uradih ne rabi." Popotnik: "Da, ker se nam godi krivica, sicer pa se je že tudi rabila in se bo še, to si bomo že izvojevali." Ta pogovor se je vršil popolnoma mirno in dostojno. Iz vsega se vidi, kako popolnoma napačne sodbe imajo tujci o narodnostnih razmerah. Pa tudi ni čudno, ker so le bele vrane tisti, ki se povsod potegujejo za pravice svojega slovenskega jezika. Če bi vsakdo storil svojo dolžnost, kako hitro bi nemški uradniki sami spoznali, da se morajo ali učiti našega jezika, ali pa iskati službe v nemških krajih. Mi Slovenci smo iz lipovega lesa, zato z nami povsod pometajo.

—Poročil se je v Samoboru gosp. Albert Moser, trgovec na Javorniku, z gdč. Ljubico Kompare, hčerko samoborskega meščana.

Pueblo, Colorado $18.35.

Ista cena do Colorado Springs ali Denver. Tiketi na prodaj samo na dan 2. in 16. februarja, ter 1. in 15. marca. Nizke cene za jedno pot, in tje in nazaj ravno iste dni do raznih krajev v Kansas, Oklahoma, Texas in velikih farmarskih okrajev velikega južnozapada. Podrobnosti vam pove na jolietskem Santa Fe-kolodvoru *H. C. Knowlton, agent.*

7t4

AMERIKANSKI SLOVENEC.

Ustanovljen l. 1891.

Prvi slovenski katoliški list v Ameriki

Izdaja

Slovensko-amerikansko tiskovno društvo

V JOLIET-U, ILL.

IZIDE VSAKI PETEK.

Naročnina za Združ. države, Kanado in Meksiko,

kadar se ista naprej plača:

za celo leto . . $1 00

Kadar se naročnina plačuje za nazaj.

za celo leto . . . $2.00

Za Evropo in drugo inozemstvo

znaša naročnina $1.00 več ko za Združ. države. Kanado in Meksiko.

Na naročila za pošiljanje lista brez priposlatve naročnine, se ne ozira pod nobenimi pogoji.

Oglasi po pismenem dogovoru.
Dopisi brez podpisa se ne sprejemajo.
Rokopisi se ne vračajo.
Če se naročniki **preselijo** z enega kraja v drug kraj, naj nam blagovolijo naznaniti poprejšnji in novi naslov svojega bivališča.
DOPISI naj se pošiljajo na uredništvo:

812 North Chicago St.

JOLIET, ILL.

DENAR in naročila pa na tiskarno:
AMERIKANSKI SLOVENEC,
cor. Benton & Chicago JOLIET, ILL.

Tiskarne telefon št. 509.
Uredništva telefon št. 1541.

"AMERIKANSKI SLOVENEC".

Published weekly at Joliet, Ill. by „The Slovenic-American Printing Co." cor. Benton & Chicago Strs., Joliet, Ills.

The oldest Slovenic paper in United States and the Organ of the Grand Carniolian Slovenic Catholic Union of the United States of America.

Subscription $1.00 per year invariably in advance.

Advertising rates sent on application.

Entered at the Post office at Joliet, Ill. as second Class matter.

ALLIED PRINTING TRADES UNION LABEL COUNCIL JOLIET ILL. 4

CERKVENI KOLEDAR.

14.	feb.	nedelj.	Valentin.
15.	"	pondeljek	Favstin, muč.
16.	"	torek	Pust.
17.	"	sreda	Pepelnica.
18.	"	četrtek	Simeon, škof.
19.	"	petek	Kristovo trplj.
20.	"	sobota	Elevterij, škof.

Govor preč. nadškofa Quigley o šolskem vprašanju.

(Dalje.)

Vrnimo se k svoji stvari. Gotovo bo času primerno, v tej obči zmešnjavi razložiti preprosta načela, na katera se naslanja katoliško stališče v šolskem vprašanju povsod na svetu. To stališče je utemeljeno na prirodnem zakonu, in zato je tako preprosto, tako logično, tako nespremenjeno v vseh časih in po vseh krajih, kjer se nahaja katoliška cerkev. Nikdo ne bo pač tajil, da ima tisti, kateremu pripada otrok, tudi določiti o vzgoji istega. A komu pripada otrok? Liberalizem, ki duhove še zelo vlada, trdi, da pripada otrok državi izimši Boga in stariše. Iz tega sklepa, da ima država sama pravico, otroka vzgajati, t. j. določiti, kak pouk in po kom naj se daje otroku. Za časa patrijarhov, pod judovsko teokracijo ali bogovlado in celo pri poganskih narodih se je še mislilo, da pripada otrok očetu. Z izjemo judovske države je imel oče celo absolutno ali brezpogojno oblast nad svojim otrokom, izimši vsakatero vmešavanje od strani mesta ali države.

Ko je pozneje krščanstvo stopilo na mesto poganstva, so se še vedno držali načela, da pripada otrok očetu, a s podredbo pod pravice božje. Potem je prišla cerkev kot hranilka in razlagalka pravic božjih in pravic otrokovih in državnih. Z oblastjo kot namestnica Boga na zemlji, kot varhinja in čuvajka njegove postave in njegovih pravic je cerkev vedno izrecno učila, da pripada otrok najprej Bogu, potem na drugem mestu v podredbi pod Boga tudi starišem, in na tretjem mestu šele državi. Nikdo ne bo tajil, da ima Bog, samodržni lastnik vseh stvari, tudi pravico čez otroka in njegovo določbo. Kot podrejeni početniki otrokovi so stariši po Bogu njegovi lastniki. V koristi družbe in otroka je cerkev vedno pripoznavala državno pravico do otroka, a samo v podredbi pod božje in roditeljske pravice. Kot čuvarica začasnega blagostanja družbinega ne more država ravnodušno gledati, da stariši zanemarjajo življenje ali vzgojo otrok. A država mora vedno pripoznavati, da so njene pravice do otroka podrejene pravicam božjim in roditeljskim. Tega reda, ki je utemeljen na prirodnem zakonu, ne sme država niti uničiti niti odreči. Cerkev kot namestnica božja je vedno zahtevala, da stariši vzgajajo svoje otroke v uku in vaji sv. vere, katero oznanja svetu. Ko bi to dolžnost zanemarjala, izneverila bi se svojemu naročilu, vse ljudi učiti, kar je Gospod ukazal. Država nima pravice, zahtevati vzgojo vseh otrok; stariši imajo določiti, kaka vzgoja naj se da otroku. Katoličani se morajo v tej važni zadevi, kaj se ima otrok učiti in po kom naj se poučuje, držati cerkvenih predpisov, kajti cerkveni glas je zanje glas božji. "Kdor vas sluša, sluša mene." Nekatoliški stariši imajo očividno pravico, določiti o vzgoji svojih otrok, in cerkev je to pravico vedno pripoznavala. Rimska država, dasi je ostro preganjala krščanstvo, ni nikdar kristijanom nalagala dolžnosti, pošiljati svojo deco v državne šole, in tudi ni prepovedovala kristijanom, imeti svoje šole, vzgajati svoje otroke v krščanski veri.

To je tiranstvo ali samosilstvo, ki je lastno samo modernemu liberalizmu, ki taji vsako pravico in sleherno oblast izven države. Svoj dejanski višek je doseglo v nevernem postavodajstvu francoskem, ki sedaj katoliškim starišem odreka pravico, svoje otroke dajati vzgajat katoliškim učiteljem v katoliški veri. Isto taji vsako pravico starišev in cerkve kot namestnice božje, voditi vzgojo otroško. Duh modernega liberalizma hoče državi izročiti vlado nad nravstvom in vzgojo, da prežene vsako vero, ki ni šušmarija državna, in vzgoja deco čisto posvetno. A to je ateizem ali bogotajstvo, kajti kaj druzega pa pomeni trditev, da ima država vrhovno oblast v posvetnih stvareh, kot tajitev oblasti božje in cerkvene.

(Konec prih.)

Narava in razodetje.

1. Karkoli je človeku potrebno v dosego njegovega naravnega cilja in konca, to vse mu je Stvarnik podelil v obsegu razuma in narave.

Vendar se človek čuti šibkega; šibkega v svoji razsodnosti, šibkega v svoji volji.

Nič ni minljivejšega na svetu, nego je od Boga odločena človeška narava; ni je malopridnosti, za katero bi ne bila sposobna. V to daje zgodovina človeštva najgroznejše dokaze. Samo tam, kjer se človek naslanja na Boga—tako, kot on hoče—, samo tam se more vzdržati na človeški višini.

Pač more človek s svetilom svojega uma v trudapolnem zasledovanju iskati in najti marsikatero izmed resnic, katerih jasnejšega spoznanja si želi. Ampak, kako malo jih je, ki imajo v navalu zemskih skrbi za tako temeljite preiskave potrebni čas! In kako pozno šele bi ti malokaterniki mogli pridobiti zaželjeno jasnost spoznanja! In ali bi uglednost osebne sprevidnosti zadoščala, da bi človek spoznano resnico tudi pripoznal in se jej podvrgel? Kako nestanovitno je vendar človeško spoznanje nadčutnih resnic v pritisku skrbi in terjatev zemskega življenja, ob najsilnejših gibih raznih strasti! Zato hrepeni človek, ki čisla svojo vest, po več luči, nego mu je more dati narava.

Po pravici se je zaznamovalo veliko, prostrano naravo z vso njeno brezmejno krasoto in divoto kot razodetje božje. A to razodetje, kakor splošno znano, je omejeno. Primerjati se da sledu v cestnem prahu, iz česar razvidim, ali je mož ali otrok hitel mimo. To prirodno spoznanje je tako nepopolno, da je veter strastij in vtiski druzih zemskih skrbi kaj lahko zbriše. Zato je vsakemu plemenitemu človeškemu srcu prirojeno gotovo hrepenenje, da bi k temu naravnemu razodetju pristopilo še izven-in nadnaravno razodetje. In zato je v človeškem rodu dostikrat dovolj bloječi um zasanjaril o takih razodetjih. Četudi se nahajajo razne "sanje" tu na zemlji, vendar ni vse sen.

Zatorej se svoje slabosti svesti si človek ogleduje, kje pač se mu med vsemi mnozimi sanjarskimi podobami ponuja prava resničnost. O nebeški Gospod, vir luči, razsvetli me! Grški modrijan Platon je hrepenel po času, ko bi došel pilot (vešč brodnik) in nas poučil, kako naj se vedemo proti nadzemskim silam in proti ljudem.

2. Istotako omejeno kot razum, istotako šibko in nesamostojno se čuti volja.

Pač čuti človek, kaj naj bi storil, a čuti se nesposobnega, storiti isto. Pač bi bil rad dober, a to mu dene tako težko. Ako se zanaša nase, zablodi na poti, ki jih sam ne more odobravati.

Ah, dobro pač uvidim
in res mi je po godi;
v dejanju pak sem tak šibak,
da koj me zmoti zlodi. . .

Zato hrepeni preplašeno srce po božji pomoči. Gospod, ki si me ustvaril, bodi moj odrešenik! Ne zapusti svoje slabotne stvari! Brez tebe sem izgubljen! Pomagaj mi v težkem boju!

Mar božja modrost z namenom ne dopušča, da čuti človek na tako pretresljiv način svojo slabost, svojo potrebo pomoči, da se ohrani napuha, ostane svest si svoje odvisnosti od Boga, Stvarnika in končnega cilja vseh stvari? Ali Bog ne bo uslišal klica na pomoč, če se slabotni človek po močeh obrne do Boga?

In kaj šele, ako je človek grešil? Pač mu kaže vest strašno podobo razžaljenega božanstva. In pač sluti človeško srce, da utegne Bog, ki človeku poklanja toliko dobrot v naravi, biti tudi pripravljen, skesanemu pokorniku odpustiti. Toda, ali mora od pravice zahtevana sprava odgovarjati krivdi? Kje najdeš v človeškem razumu pravilo, ki mi določa in jasno pravi, kaj bi imel storiti, da pomirim razžaljeno božanstvo? Greh je čin proste volje. S svojo prostostjo bil sem pri kraju, ko sem grešil; ali ne moram tudi s prosto voljo sodelovati, ko se gre za zadostitev? Iz napuha sem v grehu proti Bogu storil hudo, s kako ponižnostjo mora biti sprava zvezana!

Stiskano po zavesti težke krivice kliče preplašeno srce: Sredi življenja smo v smrti. Pri kom naj iščemo pomoči, ako ne pri tebi, o Gospod, ki se ješiš radi naših pregreh?

(Konec prih.)

Življenje poceni.

Nesreča v chicaškem Iroquois gledališču ni bila potrebne, da dokaže naraščajoče nečislanjo in preziranje človeškega življenja v tej deželi ali poudari njegovo nizko ceno. In vendar, ako je možna kaka pobota za tako nesrečo, jo je najti v korenitosti, s katero so razne komisije poleg "coroner's jury" preiskavale isto, in v temeljitih naredbah, ki so sledile tem preiskovam in ki bodo v bodoče zmanjšale nevarnosti gledališkemu občinstru v Chicagi in v veliki meri po vsej deželi.

To je dobro, a življenj izgubljenih v Iroquois gledališču je bilo le malo v primeri s tisočinami, ki se jih vsako leto žrtvuje vsled človeške malomarnosti, brezskrbnosti in brezpostavnosti, ter vsled predrznih poskusov, ki jih provzročata požeIjivost in brezčutnost. Tekom petih let do 30. jun. 1903 je bilo usmrčenih 38,890 oseb in 253,823 poškodovanih na železnicah v Združ. državah. Te usmrtijo eno osebo izmed vsakih 300 uslužbencev, Nemčija eno izmed vsakih 750, Avstrija eno izmed vsakih 1,000, Velika Britanija eno izmed blizu vsakih 1,500. V tej deželi se število žrtev ne manjša od leta do leta. Pravijo, da je l. 1874, z 250,000 uslužbenci, bilo 46 usmrčenih in 271 poškodovanih na britanskih železnicah, a l 1894, s 381,000 uslužbenci, samo 6 usmrčenih in 62 poškodovanih.

Statistika rudarskih, izdelovalnih in zidarskih industrij je v tem oziru tudi žalostna. "New York Commercial Advertiser" je zbral nekatere podatke. Med 142,420 uposlenci v rovih antracitnega ali trdega premoga v Pennsylvaniji je bilo neko zadnje leto 461 usedepolnih in 1,030 manjših nezgod. Zadnje leto je bilo 788 oseb usmrčenih po rudnikih v Združ. državah. Po železnicah, jeklarnah in tovarnah ter pri zidarskih delih znaša letno število smrtnih slučajev nič manj kot 20,000, in manj usodnih 150,000, a polovico do dveh tretjin vseh teh nezgod bi bilo lahko zabraniti.

A zdaj poglejmo, kako narašča število žrtev vsled zločinov. L. 1886 je bilo 1,146 umorov v Združ. državah, lani pa 8,976. Povprečno število umorov v Združ. državah tekom zadnjih petih let znaša približno 8, 500. Več ubojev se pripeti v nekaterih ameriških državah, nego v vsej Britaniji ali Nemčiji.

Kje so komisije, ki naj bi preiskavale vse to preziranje človeškega življenja? Kaj delajo dajalci in izvrševalci postav, da ustavijo isto? Veliko pozorišče, na katerem človeštvo igra svoje razne vloge, je očividno manj zavarovano z življenej reševalnimi sredstvi, nego je bilo Iroquois-gledališče.

Vnanje dežele.

—Avstrijsko-ogrski odposlanci so glede trgovske pogodbe v Rimu začasno dovršili delo. Obstoječa trgovinska zveza je za devet mesecev podaljšana, in s tem je preprečena carinska vojna med Avstro-Ogrsko in Italijo, zajedno pa je popolnoma odstranjena vinska klavzula. Za uvoz svojega vina bodo morali Italijani plačevati zvišano carino. Dokler je veljala vinska klavzula, je bilo iz Italije v Avstrijo vsako leto vpeljanega vina povprečno okrog 500,000 meterskih stotov, ter so znatno padle cene domačega vina. Tekom meseca decembra m. l. pa je vpeljala Italija 1,300,000 meterskih stotov v Trst in na Reko, in januarja meseca je vealjala še 200,000 meterskih stotov, za katere je veljala še znižana carina. Tako je vpeljan poldrugi milijon meterskih stotov, to je, toliko, kolikor je znašal doslej uvoz v treh letih. Torej se slovenski vinorejci ne morejo nadejati, da bi se njihove razmere kmalu obrnile na boljše. K temu pa še pride, da so zdaj ogrski vinogradi popolnoma prenovljeni, in da se bode čez nekaj časa pridelalo na Ogrskem vsako leto do 4 milijone met. stotov vina. Doma ga porabijo le 2 milijona, in drugega morajo prodati drugam; za avstrijsko vinorejo bodo ogrska vina v veliko škodo.—Državno sodišče na Dunaju bo v prihodnjem četrtletju sodilo o čeških zahtevi, da se deset šol ustanovi na Dunaju. Pritožnica, katero so Čehi odposlali na državno sodišče, tehta 20 kg. V njej se natanko dokazuje, da je češki jezik že 30 let zelo razširjen po Dunaju in Nižje Avstrijskem. Pri zadnjem ljudskem štetju je priznalo 93,481 oseb češčino za svoj občevalni jezik. Tudi je na Nižje Avstrijskem več občin, v katerih so Čehi v večini. In dokazuje se tudi, da je število Čehov v resnici petkrat večje, kakor kaže zadnje ljudsko štetje. Razven tega je odposlal poslanec dr. Herold pritožbo na upravni sodni dvor.

—Kralj Petrov prvi adjutant ali pribočnik, polkovnik Popovič, eden glavnih zarotnikov pri umoru kralja Aleksandra in kraljice Drage, se ima namestiti s častnikom, ki se ni udeležil umora. Takisto upajo zadovoljiti velevlasti, ki so svoje zastopnike odpoklicale iz Srbije.

—Iz Soluna brzojavljajo, da je vojni minister odredil sedem bataljonov turških čet iz Monastira v Istip in druga mesta ob bolgarski granici.

—Pri zadnjič prirejenem dvornem obedu v Zofiji na Bolgarskem je izgovoril knez Ferdinand sledečo napitnico: Že mnogo let je, odkar izpolnujem dolžnosti naložene mi težke naloge, in ves ta čas sem, i v veselih i v žalostnih časih, užival zaupanje ljudstva, udanost armade in zvestobo ter vspešno delovanje vlade. Dogodki, katere sem doživel, so me prepričali, da si je bolgarski narod svest svoje veljave in naloge. Z odločnostjo in vstrajnostjo se bliža svojim ciljem: lepi bodočnosti in velikosti Bolgarije. Z veseljem in zaupanjem opazujem pred nami se razvijajočo novo zgodovino. Popolno zaupanje stavim na prihodnjo slavo Bolgarije. Obdan od zastopnikov znuanjih vlad, vlade in voditeljev hrabre in zveste armade, veselo vzdignem čašo ter jo izpraznim na slavo svojega ljubljenega naroda.

—Brez vojne napovedi so Japonci pričeli vojno z Rusi na daljnem vzhodu. Več o tem na prvi strani. Na Ruskem sedaj bojevitost kar kipi. Nekateri listi izjavljajo, da bo koncem vojne Rusija imela v posesti ves daljni vzhod, radi katerega sedaj puške pokajo. Kot Slovani jej seveda želimo največ sreče.

—Nemcem se je posrečilo upor v Nemški jugozapadni Afriki omejiti in deloma ukrotiti. Svoje črne puntarske "podanike" nameravajo sedaj kot pravi "kulturonosci" naučiti poslušnosti s "krvjo in železom" brez pardona.

—Angleški kralj je pomilostil polkovnika Artur Lyncha, ki je tekom burske vojne v Južni Afriki poveljeval irsko brigado proti Angležem in bil pozneje radi veleizdaje obsojen v dosmrtno kaznilnico.—Britanska ekspedicija, ki prodira proti mestu Lhassa, je prejela od tibetanskih vojaških oblasti poziv, da se vrne v Guatong. V slučaju preziranja te svaritve nameravajo Tibetanci z orožjem pregnati Britance.—Znameniti finančnik Whitaker Wright je dne 26. jan. t. l. v Londonu izvršil samomor, jedno uro potem, ko je bil vsled goljufij obsojen v sedemletno ječo. Rajnik je bil velik špekulant, ki je brez glavnice sestavljal velikanske organizacije in prodajal delnice. Osleparil je takisto marsikacega lahkoverneža, a doletela ga je končno kazen.

—Od vseh visocih prelatov katoliške cerkve na Francoskem dohajajo protesti predsedniku Loubet proti predlogu ministrskega predsednika Combes v zbornici, prepovedati vsak pouk od strani verskih redov.

$5.00 za 50c.

Najboljši prijatelj vas prej oslepari nego Severovo olje sv. Gotharda, ki stoji na čelu vseh mazil. Ali veste, kaj napravlja dobro mazilo? Nekaj, kar pronikne skozi kožo in tkanino, omehča okorele članke in mišice, ublaži in pomiri pri tej priči, olajša oteklino in ozdravi poškodbo. To je, kar napravlja Severovo olje sv. Gotharda. Isto je najizdatnejši nasprotnik tako pogostnih obiskovalcev kot revmatizma, trganja po udih in porazmeščene nevralgije in druzih tovrstnih bolečin v prsih, vratu ali hrbtu. Pomagalo je tisočernikom, pomagalo bo tudi vam. Navajamo sledeče iz pisma od g. J. A. Yedlika iz Lone Tree, Iowa: "Trpel sem vsled poškodbe na hrbtu in ležal v postelji, nesposoben gibati se. Ker se je moje stanje le slabšalo, poslal sem po steklenico Severovega olja sv. Gotharda in tekom štirih dni sem bil sposoben sedeti in pisati. Sedaj opravljam vse svoje delo. To je pač znamenito zdravilo, zdravilo brez katerega bi ne hotel biti, četudi bi zahtevali $5.00 za steklenico." Severovo olje sv. Gotharda stane samo 50c. Po enkratnem poskusu bo imelo svoj prostor v vaši domačiji. Na prodaj po vseh lekarnah ali pri W. F. Severa Co., Cedar Rapids, Iowa. Pri naročbah za $1.00 ali več plačamo vse stroške.

Slovensko-amerikanski koledar

za leto 1904 je izšel, in velja 25 centov s pošto vred. Koledar je zanimiv in bogato ilustriran. Dobiti je pri Fr. Sakserju, 109 Greenwich st., New York City, N. Y., in 1778 St. Clair st., Cleveland, Ohio. 1-10

Nebojte se smrti, če vas nadleguje srčno utripanje ali kaka druga srčna neprilika. Glejte sitnosti naravnost v lice, ako rabite Severovo srčno toniko, pa bo sitnost premagana. Cena $1.00. W. F. Severa Co., Cedar Rapids, Iowa.

Dne 12. maja t. l. bo v Springfieldu republikanski državni konvent za državo Illinois.

Japonija ima sedaj prebivalstvo od 45,000,000 duš. Na štirijaško miljo dojde 160 oseb.

Pri Shell Lake, Wis., je te dni praznoval indijanski glavar Ye-On-Gesic svoj 100. rojstni dan. Starec je iz rodu Chippewa. Nekoč je vodil svoje rojake v boj proti Indijancem iz rodu Sioux. Nijeden Sioux ni ostal živ.

Pridelek ovsa v Združ. državah je znašal l. 1902 okoli 1,000,000,000 bušljev in bil vreden $300,000,000. Ječmenova žetev, ki je znašala 100,000,000 bušljev, je bila vredna $50,000,000. Pridelek sena je znašal 60,000,000 ton v vrednosti $550,000,000.

Predsednik Roosevelt je kongresu priporočil, jako domoljubno ponudbo poljsko-ameriških društev sprejeti in mesto nameravanega jezdarskega kipa Pulaskijevega postaviti soho Kosziuskovo v četrti ogel washingtonskega Lafayette-četveroogelnika (square), v katerem bi potem stali Lafayette, Rochambeau, Steuben in Kosziusko.

Iz Niagare se odvaja voda, ki se potemtakem odjamlje krasnim slapovom, tako neprestano in v obilni meri, da ne bo že v nekaj letih od tega najveličastnejšega naravnega čudeža na zemlji ostalo prav nič več. V newyorškem državnem postavodajstvu je sedaj vložen nasvet postave, po kateri bo še neka družba pooblaščena, Niagaro "na čep postaviti."

Največ javnih dobrih del je storil tudi v zadnjem letu Andrew Carnegie, ki je lani ustanovil 105 knjižnic in samo za te daroval pet in pol milijona; za razširjenje philadelphijske in pittsburške knjižnice je dal več nego tri milijone. A s tem se ni zaključila njegova dobrotvornost; kajti če se njegovi darovi seštejejo, se dobi skoro osemnajst milijonov dolarjev, ki jih je Carnegie dal v enem letu v javne svrhe.

Glede priseljencev in zločinov trde nekaterniki, da izvršujejo primeroma večino zločinov priseljenci. Kako zlagano je to, kaže že statistika ječ v državi New York, po kateri je bilo 28 odstotkov kaznjencev rojenih v inozemstvu, kar odgovarja dokaj natančno odstotkom tujerodnega prebivalstva v oni državi. Pri tem pa treba upoštevati, da morajo tujerodni zločinci navadno v kaznilnico, dočim velik del druzih svobodno okoli leta.

Največji vol na svetu je bil baje v Kokomo countyju, Ind., nedavno prodan za $280 neki družbi, ki bo govedo mastila in na svetovni razstavi v St. Louisu izložila kot znamenitost. Vol je štiri leta star in tehta 2800 funtov, katera teža se pa bo s pitanjem zvišala na 4000 funtov. Žival meri od svojega nosa do repa 18 čevljev 6 palcev, je 6 čevljev 9 palcev visoka in meri 16 čevljev 4 palce ob najdebelejšem mestu okrog trebuha.

V treh dneh čez atlantski ocean. Iz Londona poročajo o senzacijonalni iznajdbi: Zemljemerec Peter Thornley je patentoval parni motor, ki deluje z velikansko množico konjskih moči, dasiravno se porabi le eno osmino premoga, kakor ga porabijo drugi motorji. Izdelal je model, ki je manjši ko zabojček za biškote in vendar deluje s 15 konjskimi močmi. Thornley misli s pomočjo tega motorja omogočiti napravo parnika, ki bi prevozil atlantski ocean v treh dneh.

Mesto Chicago se je tudi lani jako znatno razvijalo. Chicaški poštni promet je v zadnjem letu znašal $11,987,418, newyorški $13,611,637; philadelphijski $4,780,081; bostonski $4,283,005. Izza l. 1897 se je chicaški zvišal za 90 odstotkov, newyorški pa samo za 59 odstotkov. Chicago torej utegne kmalu nadkriliti vzhodno metropolo. Chicaška zvezna blagajna je pomnožila svojo kupčijo izza 1897 za 110 odstotkov, a newyorška samo za 44 odstotkov. Chicago se je torej tudi v tem oziru znatno hitreje razvijala nego njegova tekmovalka na vzhodu.

Inkorporirana v državi Illinois dne 12. jan. A. D. 1898.

Predsednik: JOHN R. STERBENC, 2008. Calumet ave., Calumet, Mich.
Podpredsednik: MIHAEL SKEBE, Collinwood Box R. Ohio.
I. Tajnik: MIHAEL WARDJAN, 903. Scott St. Joliet, Ill.
II. Tajnik: JOSEPH STUKEL, Indiana St. Joliet, Ill.
Blagajnik: JOHN GRAHEK, 1012 North Brodway St., Joliet, Ill.
Duhovni vodja: REV. JOHN PLEVNIK, 419 Liberty St., Waukegan, Ill.

Nadzorniki: LOUIS DULER, 26. W. 23rd Place. Chicago, Ill.; MARTIN FIR, 1103. Scott St., Joliet, Ill.; GEORGE LAICH, 168.—95th St., So. Chicago, Ill.

Finančni odbor: ANTON SKALA, 9225. Marquette ave., So. Chicago, Ill.; REV. F. S. ŠUSTERŠIČ, 812. N. Chicago St., Joliet, Ill.; MAX BUH, 115½ 7th St., Calumet, Mich.

Pravni odbor: ANTON NEMANICH, cor. Scott & Ohio Sts., Joliet, Ill.; JOSEPH DUNDA, 600 N. Chicago St., Joliet, Ill.; JOHN ZIMERMAN, 1314 N. Center St., Joliet, Ill.

Prizivni odbor: PAUL SCHNELLER, 519 Pine St., Calumet, Mich.; M. J. KRAKAR, Anaconda, Mont.

VSE DOPISE pošiljajo krajevna društva na I. jednotinega tajnika (M. Wardjana) po svojem **zastopniku (delegatu)** in po nikomer drugem. Vse stroške za umrle pošiljajo krajevna društva na **jednotinega tajnika** (M. WARDJANA) po svojem **zastopniku** (delegatu) in po nikomer drugem.

Pristopili:

K društvu sv. Jožefa 41, Pittsburg, Pa., 6485 Verh Jakob, roj 1883, 6486 Urh Franc, roj 1883, 6487 Nemec Anton, roj 1879, spr. 26. jan. 1904. Dr. š. 76 udov.

K društvu sv. Cirila in Metoda 59, Eveleth, Minn., 6488 Zgonc Karol, roj 1885, 6489 Skul Edvard, roj 1885, 6490 Ramuta Janez, roj 1874, 6491 Bostnar Janez, roj 1873, spr. 2. febr. 1904. Dr. š. 164 udov.

K društvu sv. Frančiška Sal. 29, Joliet, Ill., 6492 Novak Franc, roj 1867, spr. 8. febr. 1904. Dr. š. 194 udov.

K društvu sv. Petra in Pavla 62, Bradley, Ill., 6493 Jerina Jakob, roj 1885, 6494 Smele Jakob, roj 1883, 6495 Vozel Jakob, roj 1873, spr. 8. febr. 1904. Dr. š. 13 udov.

Suspendovani ndi zopet sprejeti:

K društvu Marije Pomočnice 17, Jenny Lind, Ark., 3188 Postotnik Paul, 30. jan. 1904. Dr. š. 47 udov.

K društvu sv. Vida 25, Cleveland, O., 4576 Kranjc Leopold, 30. januvarija 1904. Dr. š. 404 ude.

K društvu sv. Jožefa 2, Joliet, Ill., 3272 Pucihar Janez, 8. febr. 1904. Dr. š. 230 udov.

K društvu Jezus D. Pastir 49, Sharpsburg, Pa., 2378 Požek Jožef, 24. jan. 1904. Dr. š. 52 udov.

Prestopila:

Od društva sv. Jožefa 7, Pueblo, Colo. k društvu sv. Jožefa 41, Pittsburg, Pa., 593 Brulc Jakob, 26. jan. 1904. I. dr. š. 244 udov. II. dr. š. 77 udov.

Od društva sv. Cirila in Metoda 4, Tower, Minn. k društvu sv. Cirila in Metoda 59, Eveleth, Minn., 312 Hegler Janez, 2. febr. 1904. I. dr. š. 163 udov. II. dr. š. 181 udov.

Suspendovana:

Od društva sv. Cirila in Metoda 59, Eveleth, Minn., 5465 Vidmar Matija, 2. febr. 1904. Dr. š. 162 udov.

Od društva sv. Petra in Pavla 51, Iron Mountain, Mich., 2166 Burič Mihael, 8. febr. 1904. Dr. š. 30 udov.

Izločeni:

Od društva sv. Cirila in Metoda 59, Eveleth, Minn., 5113 Stefanič Jan., 4541 Plut Matija, 2. febr. 1904. Dr. š. 160 udov.

Od društva sv. Jožefa 7, Pueblo, Colo., 673 Petrič Anton, 4. febr. 1904. Dr. š. 243 udov.

Prestopile soproge:

K društvu sv. Vida 25, Cleveland, O., 2099 Kikel Terezija, roj 1875, spr. 31. jan. 1904. Dr. š. 126 sop.

K društvu sv. Jožefa 41, Pittsburg, Pa., 2100 Brulc Johana, roj 1882, spr. 26. jan. 1904. Dr. š. 28 sop.

K društvu sv. Cirila in Metoda 59, Eveleth, Minn., 2101 Bajuk Barbara, roj 1884, spr. 2. febr. 1904. Dr. š. 19 sop.

K društvu sv. Jožefa 2, Joliet, Ill., 2102 Crnkovič Katarina, roj 1881, spr. 8. febr. 1904. Dr. š. 94 sop.

Prestopila soproga:

Od društva sv. Cirila in Metoda 4, Tower, Minn. k društvu sv. Cirila in Metoda 59, Eveleth, Minn., 224 Hegler Marija, 2. febr. 1904. I. dr. š. 85 sop. II. dr. š. 20 sop.

MIHAEL WARDJAN, I. tajnik K. S. K. Jednote,
903 N. Scott St., Joliet, Illinois.

Društvene vesti.

Joliet, Ill., 8. febr. — Društvo sv. Frančiška Sal. št. 29, pripadajoče K. S. K. Jednoti, je imelo svoje glavno zborovanje v nedeljo 7. t. m. in obenem volitev novega odbora za l. 1904. Izvoljeni so bili sledeči udje:

Mihael Vardjan, predsednikom,
Joe Jurjevič, podpredsednikom,
Martin Težak, I. tajnikom,
Nik Rogina, II. tajnikom,
Mihael Kočevar, blagajnikom,
Joe Sitar, zastopnikom,
Josip Dunda, Anton Zelnikar in Joe Mausar, nadzorniki,
John Pugel, Frank Šemrov in Joe Rogel, zastavonosci,
Marko Geršič, rediteljem.

Z bratskim pozdravom!
Martin Težak, tajnik.

Chicago, Ill., 9. febr. — Vsem udom društva sv. Štefana št. 1 K. S. K. Jednote naznanjam, da je bilo sklenjeno na društveni seji dne 7. t. m., da se imajo vsi k navedenemu društvu spadajoči udje udeležiti veselice, ki jo društvo priredi v ned. 14. febr. t. l. v Češki dvorani ob 18. cesti in Center avenue in ki se prične točno ob 2. uri popoludne. Veselica je namenjena društvu v korist. Kazen je določena na $1.00 vsem tistim udom, ki se veselice ne udeležijo, brez ozira na to, ali žive v South Chicagi ali pa v Waukeganu. Opozarjam torej še enkrat na društveni sklep, da se ne bo potem kdo čudil nad kaznijo, če se veselice ne udeleži.

Srčno pozdravljam vse ude K. S. K. Jednote in sploh rojake ter jih vabim na obilno udeležbo veselice.

V imenu društva
John Zajc, tajnik.

Iz delavskih krogov.

— Allis Chalmers Co. v Wilkesbarre in Scranton, Pa., ter druge tvrdke z železom in jeklom so naznanile, da ne bodo več obnovile pogodb z delavci. To naznanilo, ki je razglašajo šele posamne tvrdke, se ima po vsej deželi v kratkem objaviti od vseh tovarnarjev, rudniških posestnikov in drugih tvrdk. Vsi tozadevni koraki se pa skrbno skrivajo. Brezdvomno tvori to postopanje prvi korak obsežnega znižanja plač. Slaba kupčija se bo pač navajala kot en vzrok, da se delavcem da razumeti, češ, ameriški stroji in drugi izdelki se še vedno ne morejo razpečavati na daljnem vzhodu, ker ameriški delavec stavi prevelike zahteve na svoje delodajalce. Železolivci v severovzhodnem delu Pennsylvanije so pretečo nevarnost spoznali in hitro sklicali konferenco v Scranton, ki se vrši v nedeljo. Mašinisti in drugi železarji bodo temu zgledu pač kmalu sledili.

— Brzojavka iz Knoxville, Tenn., z dne 8. t. m. poroča o strašnem prolivanju krvi, ki so je zakrivili pri Coal Creek-kompaniji uslužbeni pinkertonci (tajni redarji) v malem rudniškem kraju Coal Creek, Tenn., 40 milj od Knoxville. Delavsk vlak z lomilci štrajka na krovu, je v jutro prejšnjega dne dospel iz Greenville: Na kolodvor je došlo 12 pinkertoncev pod vodstvom necega Jud Reederja, da bi spremili skabe v rudnike. Štrajkarji so bili tudi prišli in jeli govoriti s skabi, da bi jih pregovorili, dela nikar se ne lotiti. Vodja Reeder je pa štrajkarje nahrulil in nastal je prepir. Zdajci je Reeder ukazal, na štrajkarje streljati. Njegovi "ljudje" so ga poslušali in v hipu so ležali trije štrajkarji mrtvi na tleh in mnogo jih je bilo ranjenih. Brez pravega vzroka, samo na brezmiselno povelje, kot kaki evropski vojaki, so bili trije delavci ustreljeni in ranjeni celo nekateri, ki se niso prav nič vmešavali. Reederja so pozneje zaprli. Kmalu nato je došel pomožni šerif Harmon v Coal Creek, da zasliši ostale pinkertonce. Enemu izmed njih, Burtonu, je nekaj oponašal, nakar je ta potegnil svojo puško in pomožnega šerifa hladnokrvno ustrelil z dvema streloma. Zbog tega dogodka je zavladala v malem kraju velikanska razburjenost in guverner je zaukazal, da naj bo milica pripravljena za vse slučaje.

Iz slovenskih naselbin.

Dobrniče, 20. jan. — Novi lestenec v naši župni cerkvi, mojstersko delo gospoda Kregar, zlatarja v Ljubljani je veljal 674 K. Več kot polovico te svote plačali so pošteni mladeniči dobrniški, ki napornim delom služijo denar v Clevelandu, Ohio.

Anton Marinčič poslal je prvokrat 188 kron, katere je nabral pri prijateljih in znancih; dne 3. dec. 1903 je poslal še 30 kron.

Josip Dlakovec in Janez Gorc pa sta poslala 16. jan. 1904 zbirko 140 kron, da se je poplačal še ostali dolg.

V imenu župljanov izrekam vsem darovalcem prisrčno zahvalo! Ako jih obvaruje dobri Bog in se zdravi vrnejo v rojstni kraj, bo vsak vesel zrl na krasni lestenec v sladki zavesti, da je tudi on po svoji moči pripomogel k olepšavi hiše božje!

Živili toraj vsi! Bog Vam obilo povrni! *Jančigar, župnik.*

Vseslovanski in novinarski shod v St. Louis, Mo., 1. 1904.

Pod tem naslovom je objavil češki tednik "Hlas" v St. Louisu, Mo., dne 3. febr. sledeči imenitni oklic:

"Čehi! Bratje Slovani! Mesto St. Louis bo v tem letu pozorišče plemenitega tekmovanja vseh narodov sveta na polju prosvete, prikazujočih umetnosti, obrtnije, kupčije, na polju telesnega in duševnega dela.

Sveta dolžnost vsacega omikanega naroda je, da se tega delovanja udeleži, ako se hoče zvati kulturnim, ako hoče biti čislan med ostalimi narodi.

Obžalujmo vsak sebe, obžalujmo nemilo usodo, da mi Slovani, tu v Ameriki nastanjeni, doslej kot celota slovanska malo pomenjamo, ker često proti sebi stojimo. A vendar smo bratje, smo sinovi jedne majke—majke slovanske.

No, ponuja se nam tega leta izvrstna priložnost ob svetovni razstavi v St. Louisu, da bi se vsi sešli, roke si podali, da bi se spoznali, srce k srcu pritisnili, da bi enoglasno zapeli do vseh koncev sveta: "Hej, Slovani, naša reč slovanska živo klije"—tudi v Ameriki.

Kličemo torej vsem bratom slovanskim, vsem, da bi se udeležili tega vseslovanskega shoda, ki se priredi v drugi polovici meseca septembra.

Na tem shodu se spoznamo in napravimo pregled svoje tukajšnje narodne duševne armade. S tem se seznanimo s svojo mogočnostjo in silo.

Ko poizvemo, kako mnogo nas je tu, a kaj bi pri tako mnogih milijonih tukajšnjih Slovanov mogil pomenjati, bodemo delali z vsemi silami na tem, da bi se v Združ. državah odplačali v javnem, političnem, narodnem in narodno-kulturnem življenju.

Z vezjo bližjih, bratovskih dotik napravimo mogočen, neprodiren bojni red, kateri bo mogel tem zdatneje delovati v prospeh vseh tu bivajočih Slovanov in pomagati s svojim moralnim uplivom, z orožjem prosvete in svobode Slovanom evropskim, ki so v mnogih državnih tvorbah podjarmljeni, pa do mozga gmotno izsesavani in ničeni. Usmiljeni in milosrčni Slovan rad pomaga nele moralno, nego i gmotno svojemu trpečemu bratu. Vzemimo samo, kaj činijo Slovaki za svoje preganjane domoljube, v ječi zaprte po ošabnih Madjarih; kaj činijo Čehi za svoje, po toči oberačene krajane na Češkem; kako izdatno delajo tukajšnji Poljaki za svoje rojake v nesrečni Poljski! Kake žrtve prinašajo Bolgari in Hrvatje svojim proganjanim in sovraženim bratom!

Tu se javlja ta krasna, plemenita duša slovanska! —

Treba, da nastopimo na tem shodu kot slovanska posebna celota, a zato ne prenehamo biti zvesti in dobri občani Združ. držav, ki nam po svoji svobodni ustavi dovoljujejo nerušeno razvijati se, ki se ne boje našega vzvišenega duševnega prizadevanja, katero naslovljemo: "Panslavismus americus" (Vseslovanstvo ameriško). Slovani v svobodnem okvirju slavne te unije hočejo svobodno in nerušeno korakati: "K višjim ciljem!" To bodi geslo vseh tukajšnjih Slovanov.

To uprav je slovanskemu ljudstvu v Evropi branilo do prosvete, da drugi narodi, ki so ga s pestjo in nasiljem podvrgli, niso dovoljevali mu se oplemenitevati. Znano bodi celemu svetu, da je ljudstvo slovansko delavno, svobodo ljubeče, plemenitega značaja, da sta ga le zloba in laž njegovih sovražnikov postavili do tako slabe luči.

Zato se k temu slovanskemu shodu pozivajo **novinarji vseh slovanskih narodnosti v Ameriki**, kajti najpoklicanejši so, da bi javno branili svoj narod vedno in povsod. Novinarji so zato tu, da bi svoj narod dvigali, da bi ga vodili s prosveto in pravo omiko k lepšemu življenju, da bi vzgajali krepke, blagonravne značaje. Radi tega bi imeli slovanski novinarji določiti enkrat za vselej, da bi se tisti novinar, ki vodi nečastno osebne boje, ki mesto prosvete podava ljudstvu hrano osebnih napadov, nečastnih polemik ali bojev s peresom, brezbožnih naskokov na neprilično osebo, stranko ali društvo, moral izločiti iz vrst slovanskih novinarjev. To je pravo ognojna rana, katera uničuje naše zdravo slovansko telo.—Proč s sovražnostjo proti samemu sebi! Očistimo se sami znotraj, da bi tem izdatneje delovali v prospeh svojega ljudstva.

Odbor novinarskega shoda.

Pozivamo k temu prvemu vseslovanskemu in novinarskemu shodu v Ameriki vse može in žene, navdušene za slovansko misel, pozivamo vse, brez kakoršnekoli razlike mišljenja ali smeri.

Na prvem vseslovanskem shodu v St. Louisu bodo samo "Slovani". Vse, kar nas nas deli, ostane doma. Povemo si na tem shodu vse, kar nas žalosti, česar se veselimo; razložimo si vse žalosti in stiske, pogovorimo se o težnjah posamnih slovanskih rodov tu naseljenih in za oceanom bivajočih in, ko si pojasnimo položaj, ko bistro pregledamo celo bojno polje, si zberemo duha in bojevali bodemo za svobodo in povzdigo doslej tlačenega, slabo znanega in podjarmljenega Slovanstva.

Dano v St. Louis, Mo., 1. febr. 1904.
Za vseslovansko združenje v St. Louisu,
Hynek Dostal,
preds. gen. odbora in urednik "Hlasu",
Jos. J. Babka,
tajnik gen. obora,
Dr. W. A. Godlewski,
urednik "Przewodnik Polski".
Dopise in vprašanja adresujte:
Hynek Dostal,
preds. gen. odbora,
1210 Emmet St., St. Louis, Mo.

"A. S." pozdravlja z odkritosrčnim veseljem ta velepomembni oklic vrlih bratov Čehov in Poljakav ter kliče: "Bedečim pravice"—Bog i sreča junačka!

Generallajtnant Adna R. Chaffee.

Ker je generallajtnant S. B. M. Young odstopil iz službe, je načelnik armade Adna R. Chaffee, veteran iz državljanske, španske in kitajske vojne zasebnik. Leto dni je bil sedaj vojaški guverner na Filipinih.

Severov balzam zoper prehlad brzo olajša v vseh slučajih nosnega nahoda in prehlada v glavi. Isti ublaži vneto mrenico, olajša dihanje in očisti prehode nezdravih odpadkov. Na prodaj v vseh lekarnah. Cena 25c, po pošti 28c. W. F. Severa Co., Cedar Rapids, Iowa. *

Naznanilo.

S tem javljam vsem onim rojakom, kateri so si pri meni naročili knjige družbe sv. Mohorja, da sem iste poslal po American Express Co. na č. gosp. John C. Mertel, župnika v Pittsburgu. Imena istih, kateri so si pri meni naročili knjige in za katere sem knjige tudi prejel so: Rev. John C. Mertel, John Želko, Math. Perko in Matija Muc.

So. Chicago, Ill., 9. febr. 1904.
Rev. John Kranjec.

Nov živež.

Mnogoterniki se trudijo najti živež, ki bi zadovoljeval okus ter bil istočasno redilen in lahko prebavljiv za pretegnjeni. utrujeni in bolni želodec. Oves, pšenica, orehi in druga živila se ponujajo občinstvu, in v nekaterih slučajih jih tudi uživa, a želodec ostane bolan. Ali ni to boljši načrt, najpreje ozdraviti želodec, in potem jesti, kar kdo želi? Trinerjevo ameriško zdravilno grenko vino napravi vse to. Ker je sestavljeno iz čistega grozdnega vina in rastlin, ozdravi bolno želodčno podvleko in milo uravna prebavo. Želodec kmalu spet dobi polno moč za sprejemanje vsacega živeža. Treba ne bo iskati nove hrane, vsaka bo dobra. Imeli boste krepke živce, novo kri, rdeče lice in zdravi boste, V lekarnah. Jos. Triner, 799 So. Ashland ave., Chicago, Ill., Pilsen Station.

Frank Medosh
200 E. 95th St. So. Chicago, Ill.
Gostilničar.....
Izdeluje vsa notarska dela, prodaja šifkarte ter pošilja denar v staro domovino vestno in zanesljivo. **Poštena postrežba vsakemu**
Telefon 1841.....So. Chicago

Nepravilnosti v očeh
ali v izberi očal povzročijo glavobol, nevralgijo, vrtoglavico, vnetje, očesne kožice, pordečenje očes, krmežljavost in več opasnih očesnih boleznij.
Par novih očal pravilno umerjenih po izvežbanem optiku vas bo toliko olajšalo, da se bodete čudili.
Preskušamo oči brezplačno. Naše delo zadovolji najnatančnejšega.

Robt. P. Kiep
juvelir in optik.
205 N. Chicago St. JOLIET

Dobro vino!
Naznanjam rojakom, da prodajam najboljša Napa Valley kalifornijska vina in sicer **Dobro belo vino po 50c galon in višje. Dobro črno vino po 45c galon in višje.** Kdor kupi manj ko 50 galonov mora dodati $2.00 za posodo objednem z naročilom. Denar je treba vselej poslati po Money Order. — Priporočam se rojakom v obila naročila ter jim jamčim pošteno in solidno postrežbo.
M. ROGINA
P. O. Box 64. CROCKET, CAL.

Vprašajte svojega mesarja za
Adlerjeve domače klobase
katere je dobiti pri vseh mesarjih.
J. C. Adler & Co.,
112 Exchange Street Joliet

PISMA S POTA.

Poljski napisal H. Sienkiewicz.
Poslovenil Podravski.

(Dalje.)

Po tem umetnem govoru so še zapeli angleško narodno pesem: "Bog ohrani nam kraljico!", kar je bilo od Američanov dokaz velike naklonjenosti,in večerja je bila končana. Drugega dne zarano smo že izvedeli z deščice, da dospemo še tega dne na suho. Na vsej ladiji je zavladalo odkritosrčno veselje. Vse je kazalo, da smo blizu suhe zemlje. Mornarji so oblekli nove jopiče. Vso ladjo so skrbno omili, vsak njen vijak se je svetil na solncu kakor zlato. Za jambori so letela krdela galebov, žvižgajoč in prevračajoč kozle v ozračju. Vedno več ladij srečamo: veliki parniki, jadrniki, čolni ribičev se pomikajo po tihem in prozornem vodnem zrkalu.

Rezki in mrzli veter, ki je bil pihal dosedaj na oceanu, je utihnil popolnoma, in naša lica je poljuboval mili in topli dih pomladi. Voda je srebrna, ozračje srebrno, mir in milina sta razlita povsod. Bližamo se čimdalje bolj suhi zemlji. Končno se na zapadnem koncu vidokroga pojavi podolgovat sivkast oblak.

"Zemlja, zemlja!" zakličejo vsi.

Čez malo časa se jame res iz tega oblačka pojavljati zeleno in žolto peščeno obrežje, cel gozd jamborov, visoke strehe hiš, koničasti stolpi cerkva, belo zidovje, z eno besedo: zalo mesto se prikaže vedno razločneje, kakor Venera iz morske kopeli. Domačini razločujejo New York in Hoboken. Krenemo v pristanišče. Vreme je neprestano lepo; prisegel bi, da smo dospeli v deželo večne pomladi. Na gladki vodi se gugajo pri pihu lahnega vetra rdeči sodčki, ki naznanjajo plitvino morja. Naša ladja razobesi vnovič veliki angleški prapor, nato pa še svojega lastnega, nakar jame ustavljati svoj tek ter se komaj še pomiče po valovih.

Medtem se od malega otoka, mimo katerega jadramo, odtrga nalik orehovi lupini majhen parnik. Na njem se peljeta dva gentlemana, tretji, kakih osemdeset let star, pa sedi poleg dimnika na strehi kajute. To so zdravniki kvarantene. Naša ladja obstoji. Spustijo jim lestvo, po kateri zdravnika dospeta med nas, medtem pa nam maloletni gentleman kaže od spodaj jezik, ki mu je segal iz ust še čez brado. Nato se zvrne na hrbet, prime z rokami za palce na nogah ter ostane v tej ultra-demokratični poziciji ves čas revizije.

Revizija ni trajala dolgo, ker ni bil na brodu nihče bolan. Zdravnika izpregovorita par besed s kapitanom in z zdravnikomna ladji, zakličeta "all right!" ter odjadrata nazaj, mi pa dalje. Toda čez malo časa začujemo vnovič klic: "Stoj!" Dospeli smo k mitnici. Pripluje nov parnik z dvema gentlemanoma v civilni opravi, s srebrnima ploščama na prsih. To sta colninarja. Po licu sta povsem podobna zmikavtom; na sebi imata oguljene jopiče, umazano perilo in zmečkana klobuka. Mlajši, pepelnate polti, kodrastih rumenih las in sivih oči, od katerih je eno stekleno, je pravcat lopov, da bi mu ne zaupal niti deset centov (ameriških krajcarjev). Gentlemana odideta v salon ter razdelita med popotnike listke ali tiskane deklaracije, na katere se podpišejo. Kdor se podpiše, s tem takorekoč priseže, da nima nič prepovedanega s seboj, zato ga preiščejo v pristanišču bolj površno; ako pa vendar kaj najdejo, kaznujejo ga zelo strogo. Ko je prišla vrsta name in na mojega tovariša, poda hrust s steklenim očesom mojemu tovarišu listek ter ga vpraša, kako mu je ime.

"Imenujem se tako in tako!" odvrne moj tovariš.

"Kako?" Kako?" zakliče hrust smejaje se: "Tschchapischouschki?"

Kaj je to? Navzoči Američanci izbruhnejo v sirov smeh, kar bi se v omikanem kraju nikdar ne bilo zgodilo. Naju pograbi jeza.

"Čemu neki kažejo te neolikane zveri zobe?" vpraša me glasno francoski moj tovariš.

Nekateri Američanci, ki so razumeli njegove besede, so se jeli sramovati ter oštevati svoje rojake, moj tovariš pa se obrne k njim ter jih vpraša, kazaje s prstom na zbeganega hrusta:

"Kako se imenuje ta individuum?"

"Your name?" kličejo mu "your name?" Odgovori jim "Thrysley" ali nekaj podobnega.

"Dobro torej", odvrne moj tovariš, "povej temu lisjaku,ako bi v Evropi kdo mačka tako poklical, bi mijavkal tri cele dneve."

Kmalu nato se nama približa resnoben gentleman z osivelo brado ter nama reče: "Ako hočeta, se potrudim, da pride ta surovi colnar ob službo". Tega seveda nisva zahtevala, pač pa izrekla svoje začudenje, da se morejo v deželi, ki se šteje med olikane, ljudje tako obnašati.

"Kaj hočeta gospoda!" odvrne gentlemen. "Glede na civilizacijo zaostajajo celo naši višji stanovi še daleč za Evropo. Odkar imajo vlado republikanci z našim ljubljenim predsednikom v rokah, zavzamejo vse uradne službe podobni ljudje, ki bi imeli pravzaprav sedeti pod ključem. Imamo vendar upanje, da se to kmalu spremeni."

Medtem smo prijadrali v zaprtje, v katero se je naša ladja vrinila kakor meč v nožnico. Izkrcali smo se v veliko leseno poslopje, kjer se uradniki uverijo o resničnosti deklaracije, ali preiščejo prtljago. Nov colninar so nam približa ter hoče odpreti naše kovčege; toda oprostili smo se ga s tem, s čimur smo vedeli, da so se oprostili vsi drugi, to je z dvema dolarjema, ki smo jih stisnili colninarju v roke. Prosti amerikanski državljan ni le sprejel podkupnine, temveč nam je še pomajal naložiti našo prtljago na voz.

Mesto, ki se je na prvi pogled videlo z morja tako veličanstveno in mično, me v bližini ni posebno prevzelo. Obrežje ob pristanišču je umazano, med lesenimi stavbami ni nikakega tlaka; povsod leže celi kupi smeti; lesena stranišča zaliva umazana voda, ljudje pa, kakor bi bili ravnokar ušli izpod vislic. Takašen je bil moj prvi utis, toda komaj sem utegnil se dobro ugledati naokrog, je voznik zdrdral po ulici. Stemnilo se je. Krenila sva na sloveči Broadway; izložbe po oknih so bile od plinovih luči osvetljene, črni in beli ljudje so se gnetli po hodnikih, dolge vrste svetilnic so ginile v daljavi. Končno je voznik obstal, in v kratkem smo bili v beli zidani veži hotela, ozalšanega s cvetkami in preprogami ter osvetljenega s tisoči luči. Tu bi se imeli nastaniti za nekoliko dni, da si počijemo in neberemo moči za novo potovanje, čigar konec naj bi bil ob valovih Tihega morja.

Marmor, bron, divani, zrcala: to je oprava amerikanskih hotelov. V New Jorku so razen denarnih zavodov in pošte hoteli najlepša mestna poslopja. Razen sob, odločenih za najemnike, se nahaja v vsakem hotelu množica velikih dvoran, kjer morejo gostje sprejemati svoje znance, ter sijajno prirejenih buduarov, odločenih za ženske. "Central-Hotel", v katerem sem se nastanil za par dni, bi se lahko smatral po svoji velikosti za majhen trg. Razen stalnih gostov in onih, ki tu prenočujejo, se zbira na večer v njegovi sijajni veži mnogo ljudi, da tu čitajo časopise, srečajo svoje znance, popušijo ali požvečijo malo tobaka, ali da se pogugajo na gugalnicah, katerih je tukaj mnogo.

Hotel stoji v ulici Broadway, v največji in najživahnejši ulici New-Jorka, ki se odlikuje zlasti po svoji dolgosti. Ko sem tjekaj dospel, nisem mogel radi pozne ure zvečer več obiskati mesta, torej sem se moral zadovoljiti samo z obiskom hotela, na kar sva se s tovarišem napotila v "dining room", to je obednico.

To je velika dvorana, v kateri ima prostora več sto oseb. Opremljena je sijajno, toda brez okusa. Stebri, podpirajoči strop, so iz mramorja,toda predebeli in prenizki; strop je pretežak, vhod pa povsem podoben vratom v skedenj. Velike dvojnate duri, zgoraj zaokrožene, te spominjajo na skedenj.

Tu se shajajo trikrat na dan vsi prebivalci hotela. Za hrano v amerikanskih hotelih ni treba plačati nič posebe, ker je ta znesek prištet k ceni stanovanja. Vsak gost, ki se tu nastani, ima pravico priti petkrat na dan ter jesti, kar mu je všeč, brez vsakega posebnega plačila; večina gostov pa zahaja tjakaj samo na breakfast, lunch in večerjo. Pri mizi se gostje razgovarjajo med seboj kakor znanci, iz česar pa se vendar le redkokdaj razvije trajnejše znanje. Po končanem obedu gostje vstanejo ter se razidejo, kamor se komu poljubi; ne zahvalijo drug drugega za družbo in tudi ne čakajo na drug drugega. Množica žensk prihaja brez moških; tukaj namreč še celo gospodične potujejo brez vsakega varstva. Oblačijo se tako, kakor nikjer v Evropi, vse prihajajo brez klobukov; zaradi tega so obedi, zlasti zvečer, podobni sedminam. Strežaji so pa izključno zamorci. To je moderno; vrhutega pa so tudi črni služabniki dokaj cenejši od belih. Pri vsaki mizi stojita dva ali trije zamorci. Kaj vljudni ljudje so, strežejo urno in gibčno, izgledajo pa v frakih in belih ovratnikih, ako že ne lepo, pa vsaj zelo originalno. Sicer postrežba tu ni težavna. Po američanski šegi postavijo pred vsakega gosta naenkrat več porcelanastih skledic z vsakovrstnimi jedili. Tako imaš pred seboj juho, meso, ribe, jajca, klobase, krhlje, krompir, sladoled, jagode, jabolka, kavo, z jedno besedo: celo kopico jedil v malih založkih. Začni pri čemer hočeš, jej, kar hočeš, nihče te tukaj ne gleda. Zamorec stoji nad teboj kakor rabelj nad dobro dušo; neprestano ti priliva vode z ledom v kupico, ako je le količkaj odpiješ in ti odgovarja s svojim stereotipnim: "Yes sir!" na vse tvoje želje. Vsled tega reda pri jedi se je tu vse mrzlo in trdo celo v najboljših in najfinejših restavracijah. — Američanska kuhinja je najbolj neprilična kuhinja na svetu. Njej ni nikakor mar za to, da bi bilo to, kar poješ, zdravo in dobro, marveč za to, da poješ svoj delež kolikor mogoče hitro ter se vrneš k svojemu "businessu"; vse je prirejeno v kebelj, samo večerja je pripravljena nekoliko skrbnejše; zvečer se namreč vsi opravki končajo že ob petih.

Nisem sedel takoj prvi dan v "reading room" ter pisal študije o ameriških običajih, kakor je to učinila dopisnica nekega varšavskega časopisa, ki se je na čudovit način hitro zaglobila v te običaje, ampak sem šel v mesto, da si vsaj mimogrede vse to ogledam. Resnica je, da ponoči nisem dobil takšnih vtisov kakor imenovana dopisnica, kateri niso dali streli iz revolverjev se streljajočih Američanov zatisniti očesa; in to ne samo v prvi, marveč tudi v naslednjih nočeh mojega bivanja v Ždinjenih državah ne. Kar se mene tiče, sem spal tako mirno, da se mi nehote vriva dvom, ali imajo ti nepretrgani ponočni odmevi, katere je slišala dopisnica, zares tako tragičen pomen; vendar nisem rešetal tega vprašanja, ampak odšel takoj na Broadway ter se napotil v mesto.

New York me nikakor ni presenetil, marveč me je naravnost razočaral. Vsako evropsko mesto ima svojo posebnost, ki je vredna, da si jo človek ogleda. Pariz jih ima na tisoče, takisto tudi London, Dunaj ima svojega Štefana, Berolin svojega Kaulbacha, Bruselj Wirtza in sv. Gudulo, Benetke svoje kanale, Rim papeža in Stari Rim, Kolin stolno cerkev najprvo na svetu, Krakov Vavel in Matejka, Varšava dobro voljo, s katero je potlakana, velike ljudi za mala opravila, najdaljše jezike na svetu, Saski vrt in splošni blagor v podobi piškavega oreha, na katerega piska kdor hoče in kakor hoče.

(Dalje prih.)

MALI OGLASI.

FARME PO CENI. 2080 AKROV po $32.25 na prodaj, ako se vse skupaj kupi. Rodovitna zemlja, zdrava voda lesa dovolj, železnica čez ozemlje. Girard Junction do Athestane v Marinette county, Wis. Izborno za več rojakov. Samo do 1. marca. Več pove Joe Stukel, Joliet, Ill. 8-t3

IŠČE SE JOHN KUHEL, ZANJ bi rad zvedel John Berčen, 1208 N. Chicago St., Joliet, Ill. 9-1t

IŠČETA SE 2 "FLUEGELHORnista" (cornet players), ki nastopita lahko takoj službo. Več pove g. Joe Gričar, na 1010 N. Broadway. 9 1t

ANA VOGRIN,
603 N. Bluff St. Joliet, N.W. Phone 1727
IZKUŠENA BABICA.
(Midwife.)
Se priporoča Slovenkam in Hrvaticam.

C. W. Brown, preds Robt. Pilcher, podpreds.
W. G. Wilcox, kasir.
Citizens' National Bank.
Kapital $100,000.00.
BARBER BUILDING. JOLIET, ILL.

MRS. KARLA REHN,
IZPRAŠANA BABICA.
(Midwife)
608 Cass Street, JOLIET, ILL.
N. W. Teleph. 741.

IRAY-EVA LEKARNA
se priporoča slovenskemu občinstvu v Jolietu.
Velika zaloga. Nizke cene.
104 Jefferson St., blizo mosta.

Denar na posojilo.
Posojujemo denar na zemljišča pod ugodnimi pogoji.
MUNROE BROS.

Agent for Besley's Waukegan Ale and Porter. **Bar Goods.**
J. C SMITH
BOTTLER
414 VanBuren St. Telephone 171

G. F. REIMERS
Izdelovalec in prodajalec sladkih pijač v steklenicah. Telefon 1343.
N.229 Bluff Str., JOLIET, ILL.

R. C. Bertnik. L. B. Bertnik.
BERTNIK BROS.
IZDELOVALCI FINIH SMODK.
Naša posebnost: JUDGE, NEW CENTURY, 10 centov. 5 centov.
403 CassSt., nadstr. JOLIET

The Joliet National Bank.
Razpošilja denar na vse kraje sveta.
KAPITAL $100,000.
T. A. MASON, predsednik.
G. M. CAMPBELL, podpredsednik.
ROBERT P. KELLY, blagajnik.
Na voglu Chicago in Clinton ulic

PRODAJA PREMOGA
Prihranili vam bomo pri vsaki toni od 50c do $1.00, in to pri trdem ali mehkem premogu. Pridite k nam takoj.
Izvrstni soft Lump premogpo..... $3.50 ton
M. PHILBIN
515 Cass St. Oba telefona.

STEFAN KUKAR
— trgovec —
Z GROCERIJSKIM BLAGOM,
-- PREMOGOM IN --
SALOON,
920 No. Chicago St., Joliet, IH
Telefona številka 348.
☞Zopet imam v zalogi sloenske pratike, kakor tudi razne molitvene in povestne knjige. Pismu priložite 2c stps za odgovor.
Priporočam rojakom tudi svojo BRIVNICO v obilen poset.

POSEBNO VAŽNA MOLITVENA KNJIGA:
Krščanski zakon
MOLITVENA IN POUČNA KNJIGA ZA OŽENJENE.
Nalašč za zakonske ljudi je bila izdana ta knjiga z dovoljenjem tržaško-koperskega škofijstva ter obsega poleg navadnega molitvenega dela tudi velevažen oddelek in sicer:
Stanovska premišljevanja za zakonske.
Knjiga je tiskana v precej močnih, lahkovidnih črkah, v obliki meri 3x5 palcev, ima črne, močne platnice ter je zlato obrezana. Priročna je jako in se lahko spravi v žep. Stranij ima 384.
Cena posamezni knjigi 65c.
Razprodajalci dobe izdaten popust in se naj obrnejo na podpisanega.
Vsa pisma za naročbo te knjige naj se naslovijo
MAT. POGORELC,
Box 226, WAKEFIELD, MICH.

E. PORTER, predsednik. JOSEPH BRAUN, taj. in
E. PORTER BREWING COMPANY
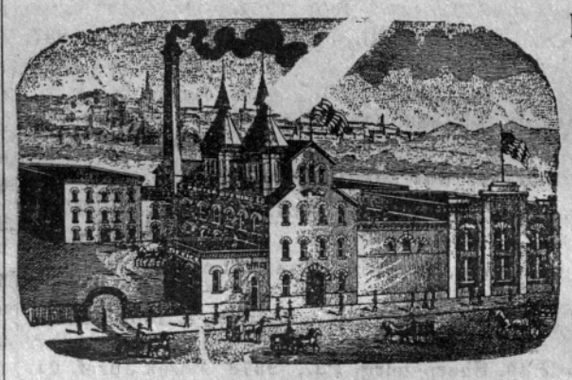
EAGLE BREWERY
Izdelovalci
ULEŽANE PIVE
PAL ALE IN LONDON PORTER
Posebnost je Pale Weiner Bier.
Pivovarna: South Bluff Street. JOLIET, ILLINOIS.

Cenena vožnja
California
Iznenadeni bodete ko izveste za kako mal denar in kako udobno lahko potujete v Californijo.
Pridružite se jednemu izletu po *Santa Fe* železnice v Pullman spalnih vagonih.
Posebno znižani tiketi (dobri v turistnih spalnih vagonih) za jedno pot na prodaj vsaki dan od 1. marca do 30. aprila.
Iz Jolieta—$33 za tiket; $7 za spalnico.
Potujete *udobno* in *ceneno*.
H. C. KNOWLTON
Agent, A. T. & S. Fe R'y
JOLIET, ILL. ....Telefon 512....
Santa Fe

F. KORBEL & BROS.
prodajalec vina od trte in žganja
Sonoma Co. California.
Vshodna zaloga vina in urad: 684-686 W 12 St. Chicago Ills.
TELEFON: 110 CANAL

Ali ni jasno ko beli dan, da postane ona pivovarna največja na svetu, ki izdeluje najboljše pivo.
Poskusite naše pivo in nebodete se goljufali.
Anheuser-Busch Brewing Association
Največji pivovarji na svetu!

POSKUSITE JE!

Kyffhauser Waldkrauter

MAGENBITTERS.

Najboljši kričistilce na svetu.

Napravljen je iz 77. različnih korenin in zelišč.

ZAJAMČENO ABSOLUTNO ČIST.

Gotovo zdravilo zoper revmatične neprilike, bolezni v želodcu, ledvicah in jetrih. Ojači in prenovi cel sistem.

THE CORNHAUSER DISTILLING CO.
jedini lastniki za Združene Države in Kanado.
281 E. Madison Street, CHICAGO, ILL.

Mihael Kočevar,
zastopnik za Joliet in okolico.
Cor. State in Ohio Sts. JOLIET, ILL.

—SLOVENSKEGA NARODA SIN—
GLASOVITI IN PROSLAVLJENI ZDRAVNIK

DR. IVAN POHEK

sedaj nastanjeni zdravnik na: So. West Cor. 10th & Walnut Str. in N. West Cor. Park & Central Strs., Kansas City, Mo., bivši predsednik večjega nemškega vseučilišča ter predsednik državnega zdravniškega društva in jeden najpriljubljenejših zdravnikov zaradi svojih sposobnostij se priporoča slovenskemu občinstvu.

Glasovit' 'n proslavljeni zdravnik,

ki se je izučil in prejel diplomo na slovečih zdravniških vseučiliščih v Evropi in v Ameriki z največjo pohvalo, je bil rojen v Samoboru na Hrvatskem; ima 25letno zdravniško skušnjo. Zdravi najtežje in najopasnejše človeške bolezni. Prišel je mlad v to deželo, z žulji in bogatim znanjem in skušnjami je postal predsednik dveh največjih medicinskih zavodov in dobil je glas svetovnega zdravnika. Zaradi tega naj se vsakdo ki boleha, obrne na: **DR. G. IVANA POHEKA.**
S trajnim vspehom ozdravi: Bolezni na prsih, v grlu, plučih, glavni in nosni katar, krvne in kožne bolezni, revmatizem, slabo prebavljanje, bolezni v mehurju, živčne bolezni, kronično onemoglost, tajne bolezni, vsakovrstne rane, izraščanje i. t. d.—*Opazka.* Ako se je kdo zdravil brez vspeha in videl, da mu nikdo več ne more pomagati, naj obišče ali se pismeno v materinem jeziku obrne na svojega rojaka Drá. IVANA POHEKA. On je na **STOTINE IN STOTINE** nevarno bolnih oseb ozdravil, posebno pa mu je ljubo pomagati svojemu rojaku in bratu po rodu in krvi.
Dr. G. Ivan Pohek se je pokazal izredno nadarjenega pri zdravljenju žensk in otrok

—:VSI ONI:—

kateri ne morejo osebno priti k njemu, naj opišejo natanko svojo bolezen, kako je stara bolezen, in on odpošlje takoj zdravilo in navod, kako se ima zdraviti. V slučaju, da vidi, da je bolezen neozdravljiva, on to pove dotični osebi, ker neče da bi trošil svoj krvavo zasluženi denar po nepotrebnem.

Kaj govorijo od Dra. Poheka nižje podpisani:

Svedočim, da sem osebno znan z dr. G. I. Pohekom in vem, da je zdravnik prvega razreda in gentleman neuvele povesti. Morem ga vsakemu toplo priporočiti.
THOS. P. WHITE, sodnik sodišča v Kansas City, Kas.

S tem potrjujem, da je gosp. dr. Pohek financijelno odgovoren za vse, kar spada v njegov zdravniški poklic; je visoko cenjen za svoje poštenje in priznan za najboljšega zdravnika v Kansas City.
MARTIN STEWART, občinski blagajnik v Kansas City, Mo.. U. S. A

Spoštovani zdravnik:—Naznanjam vam, da sem vsa zdravila porabil in sem popolnoma ozdravil. Zelo se vam zahvaljujem, ker sem bolehal 23 let na želodcu in črevih in sem mislil, da ni več pomoči mojo bolezen. Vaš udani JOS. ZGANIČ, Hastings, Pa.

Spoštovani Dr. Pohek;—Lepa vam hvala za ozdravljenje mojega revmatizma, vsled katerega sem trpel celih 20 let JAKOB KELLER, Helena, Mont.

Dragi g. Dr. Pohek:—Naznanjam vam, da moj sin izgleda čisto zdrav in se Vam lepo zahvalim za vaše vspešno zdravljenje. STEVE MARAK, Cameron, Texas.

Dragi zdravnik:—S tem vam naznanjam, da je moj sin povsem dobil zrak in dobro vidi, kar ni na obe oči čisto nič videl dolgo časa. Mnogo sem vam zavezan za dobro ozdravljenje. BEN HENDERSON, Kansas City.

Spoštovani gosp, zdravni :—Velia vam hvala za svoje ozdravljenje z težke bolezni. THOM. JURKOVIČ, Iron Mountain, Mich.

NASVETE DAJE ZASTONJ.

Ne pozabite priložiti znamko za 2 c za odgovor.—Vsa pisma naslovite na:

DR. G. IVAN POHEK,

Post Office Boxes 553 & 563. **KANSASCITY MO. U.S.A.**

SEVEROVA ZDRAVILA.

...SEVEROV... ŽELODČNI GRENČEC
poveča telesno krepost, pospeši čilost duha ter uravna prebavljivost. **50c in $1.00.**

SEVEROVA SRČNA TONIKA
uravna tok krvi, ojači mišice okoli srca in premaga vse srčne hibe. **$1.00**

Severovi praški zoper glavobol
gotovo ozdravijo vsak glavobol in nevralgijo.
25c s pošto **27c**

Severov ...LAXOTON
sovražnik vsake želodčne zabasanosti. Najboljše zdravilo za mlade in stare. Hitro in zanesljivo. **25c**

S. VEROVO
olje sv. Gotharda
NEMUDOMA OLAJŠA IN OZDRAVI REVMATIZEM, NEVRALGIJO, OTEKLINE, BOLEČINE V ČLENIH, SPAHNENJA UDOV IN VSA VNETJA.
Cena 50 centov.

Severovo zdravilo zoper kolero
zanesljivo zdravilo zoper krč in zvijanje v trebuhu poletne bolezni in
25c in **50c**

Severovo zdravilo zoper revmatizem
ozdravi zanesljivo vse napade revmatizma in otrplost udov ter izžene ves strup iz telesa. **$1.00**

Severove kapljice za otroke
prinesejo mir in spanje bolnim otrokom. Nimajo v sebi ničesar škodljivega.
25 centov

Severovo zdravilo za jetra in ledvice
uravna in okrepča te organe ozdravi vse njih bolezni ter uravna odtok vode iz telesa.
75c in **$1,25**

NA PRODAJ V VSEH LEKARNAH IN TRGOVCIH Z ZDRAVILI. NASVETI O VSEH BOLEZNIH ZASTON!

W. F. SEVERA
CEDAR RAPIDS, IOWA.

SPOMINI NA DOMOVINO.

Spisal M. P.

XVIII.

Na poti na Trsat imel sem mladega spremljevalca, nekega študenta, s katerim sva imela razne pomenke. Ob potu navzgor so ženice prodavale razne drobnarije, katere ljudstvo kupuje kot za spomin od tega sv. kraja. In kmalu bili smo na cilju pota, pred cerkvijo na Trsatu, kjer je nekdaj stala hišica sv. Družine, po zgodovinskih zapiskih prinešena 10. maja 1291 in po preteku nekaj let od tu prenešena v današnji prostor v Loretto v Italiji. Tu sem si kratko ogledal ta znameniti sv. prostor, in se podal proti starinskemu gradu Petra Zrinskega, ki je smrt storil okoli l. 1480. Grad je sedaj last neke grofice, ki stanuje v Trstu, kamor so mnogo teh starodavnih okraskov odpeljali, ki jih je neki jud kupil za več tisočev. Oskrbniku tega gradu plačal sem 30 vinarjev vstopnine in prijazni spremljevalec mi je vse razkazal. Ta grad kaže minljivost nekdaj zapovedujočih grofov, kot o tem razne ngodovinske pravljice marsikaj grozovitega povedo. Obiskal sem grobišče Zrinskih. Zlasti je lep spominek Petru Zrinskemu, z napisom: "Mir junaku." V mrtvaški kapeli so še starodavne svetniške podobe, kot tudi altar z mašno opravo, in hranjenih je še več spominskih vencev. Tu se hrani še voz, na katerem se je Zrinski vozil. Ogledal sem si stolp, ki je zavarovan z močnimi hrastovimi vrati, v katerih se še poznajo vseki turških sabelj. Iz tega stolpa je krasen razgled na adrijansko morje in v nižavo, na mesto Reko. Lepo je videti spodaj se vijočo vodo Rečico, kjer pod tem gorskim prepadom ropoče in se kadi iz tovarne za papir. V tej trdnjavi, odkoder so se nekdaj v bran postavljali Turku, se nahaja še star top (kanon), a višje naprej zapuščeni vrt. Spremljevalec pokazal mi je prostor, kjer je bila zasačena zadnja grofica tega gradu, imenoma Elena, ki je neki imela ljubavno razmerje z nekim drugim grofom ter bila po Zrinskem tu zasačena, ko je zvečer čakala na svojega ljubimca, in to v opravi kot strašilo, da so straže menile, da iz grada straši. In ta strah bil je naznanjen grofu Zrinskemu, ki je grofico pri tem zaasčil in jo zaprl v grajsko temnico, kjer je za kazen v pomanjkanju preminola. Pokazali so mi ono usodepolno ječo, v kateri je grofica Elena končala svoje življenje radi lomitve zakonske zvestobe. A Peter Zrinski storil je smrt po Turkih, ki so bili neki po izdajici v grad pripeljani. Ta grad ima nižje v pečinah skrivno duplino, po kateri se je moglo ob vojsknem času priti v grad. In ob času, ko so Turki tu plenili, so jim pustili pot v to duplino. Kadar se jih je dovolj notri nabralo, so spustili dim nanje, in s tem se jih je neki na tisoče zadušilo. Ta duplina pod gradom ima le mal vhod in je prostorna za mnogo ljudi. Na grajsko trdnjavo ima pa zopet izhod, in skozi ta izhod je izdajica pripeljal Turke v grad, vsled česar je Peter Zrinski, iz slavne rodovine zadnji lastnik in gospodar tega gradu, preminol.

Ko sem si vse to ogledaval in bil zamišljen v krutost nekdanjih grofov, ki so s tlako in desetino stiskali narod, sem nehote prešel na misel, da dandanes ni veliko boljše v tem. Nekdaj so grofi kmeta stiskali, ga včasi po nedolžnem vrgli v temno ječo, da so ga tam uši jedle, in sčasoma je žalostno preminol. Danes se pa kmet zatira na druge načine. Po mnozih krajih odvzeto mu je, kar je bila nekdaj njegovo. Orje, seje in žanje mu grofova zverina. Če se pa često preveč pritoži, mu pa v grofov gozd ne puste k zaslužku, tako, da mora trpeti, molčati in zatiralce svoje skoro po božje častiti. Pač res, pravica ima kljukasti paragraf, ali za kmeta je ta kljuka zavlečena—na kant.

Ko sem si ogledal vrtove tega gradu, šel sem k glavnim vratom, ki še kažejo, da tu bili šo nekdaj zavarovani pred sovražno silo, in zapustil to staro zgodovinsko poslopje, kjer, če bi stene govorile, bi marsikaj krutega povedale, zlasti stene ječ bi govorile tužne pripovedke.

Ko sem pri vhodu zapustil te prostore, je v italijanščini karala ondotna oskrbnica mojega spremljevalca, češ, da se je predolgo mudil z razkazovanjem, nakar sem jo zavrnil, da naj bode potolažena s tem, če sem staroslovanski grad predolgo gledal, da sem za to plačal.

Tašča.

Maloruski spisal Marko Vovčok.

(Konec.)

IV.

Prišla je žetev, dozorela je Vasiljeva pšenica: krasna, vse klas pri klasu. Naša njiva je ob njegovi in moja mati je hodila skupaj s Hano na polje. Nekega jutra jo je čakala in čakala in odšla sama. Hana je prišla šele po kosilu, vsa bleda in vsa se trese; mati se prestraši: kaj se je zgodilo?

—Nekaj me žge okolu srca kakor ogenj,—reče Hana.—Niti stati ne morem. Komaj sem so do njive privlekla.

—In kaj tašča?—jo vpraši mati.

—Oj, teta moja ljubljena! To noč sem jo videla v najini sobici. Prebudila sem se, in ona stoji v mesečini, vsa bela, razmršena. Jaz sem zakričala in ona je odšla.

—To se ti je samo tako zdelo, moje dete! Zakaj bi ona po noči prišla?

—Ne, ne: videla sem dobro.

—Je-li jo videl Vasilj?

—Vasilj ni prenočil doma, ker je odšel. . . Niti on mi ne veruje . . . Jaz ne bom danes nažela niti snopa, ne morem niti roke vzdigniti. Čakala bom Vasilja. Rekel mi je, da pride zvečer in me odvede domov.

V.

Mati je začela žeti. Proti večeru se ogleda in ne vidi Hane; morebiti je odšla domov. Vpraša druge žanjice, če so jo videle; kličejo jo, ne odzove se; gredo k onemu mestu, kjer je bila, —ni je! V tem jo najdejo med brazdami . . . Leži, kakor da spi, krasna in sveža, kakor cvet . . . Večer je dal Gospod tako jasen, tih, a ona leži kakor živa v pšenici, in klasje se nad njo pregiblje.

Odidejo po Vasilja: bil je nedaleč in kosil; našle so ga, in on odide ves vesel k njej. A ko je vgledal svojo Hano mrtvo, vzdigne koso in se prebode: nihče si ni upal niti z očesom treniti. Tako je padel zraven nje.

VI.

Šle so k stari Orlihi. Pričakala je mojo mater že na vratih, kakor da jo je čakala. Mati reče:

—Vaša nevesta je umrla!

Stara je stisnila zobe in se udarila na prsa z rokama.

—Kaj naj storim? Bilo ji je sojeno!—reče. Ni zajokala, stala je nema, vsa bela.

Mati se je prestrašila in ni vedela, kako ji naj pove o sinu; a že so ju nesli.

—Glejte nesejo oba!—reče mati.

A Orliha vikne:

—Kaka oba?

—Tudi vaš Vasilj je mrtev!

Kako se je prestrašila, kako je odhitela! Malo da ni mrtveca ljudem iz rok iztrgala: prijela ga je za glavo in jokala nad njim . . . Ah, strašna je bila. . . Bila je brez robca, sivi lasje so se ji vsuli po plečih, vsa razmršena, vsa krvava; hodila je okolu sina in vikala, kakor bi ji bil Gospod Bog razum vzel.

Preoblekli so mlada in ju položili skupaj na mizo; nekateri so ostali v hiši, drugi odšli. Čudili so se, da ni Orlihe nikjer, kakor da se je v zemljo vgreznila. Res so jo drugi dan našli za zidom mrtvo; vsa je bila črna, črna kakor bezgovina.

Mlada so skupaj pokopali, staro malo pozneje. A hiša se je razvalila; nihče je ni kupil, ker so govorili, da hodi vsak večer, ko izide mesec, mlada Orliha po dvorišču. V tihi noči sedi na mesečini, sklepa bele roke in čaka svojo taščo ter jo graja:

—Ti si mene mlado s sveta spravila, stara Orliha!

Zakaj trpite?

Zakaj se mučite, ko zamorete lahko in hitro ozdraviti?

Berite Slovenci spričevala od bolnikov, kteri so se obrnili na prof. Collinsa in so sedaj popolnoma ozdravljeni. Ker nam prostor ne dopušča, **priobčimo samo nekoliko pisem,** iz kterih lahko posnamete, da je

prof E. Collins najboljši zdravnik.

Vsak dan dobi prof. dr. Collins na stotine zahvalnih pisem.

Zahvalna pisma:

Gospa Anna Obešter piše:
Velecenjeni prof. Collins: —

Zelo bi mi bilo ustreženo, da bi te moje vrstice objavili, in da Vas iste pri zdravju najdejo kakor sem i jaz hvala Bogu. Naznanjam, da po Vaših zdravilih se počutim popolnoma zdrava in ne čutim nikakih bolečin v životu. Tek imam dober in sem zelo srečna. Vašo znanost v zdravljenju, v slučajih tako težke bolezni kakor sem jo jaz imela me veže dolžnost Vas vsem bolnim Slovenkam toplo priporočati. Z veleštovanjem Vaša
Anna Obešter, 374 Apple St.
Pottstown, Pa.

Cenjeni gospod profesor Collins:

Kakor vam znano trpel sem dolgo časa blizo 2 leta na bolezni v grlu, šumenje v ušesah in posluh zgubil sem. Zdravniki, na katere sem se obrnil, obečali so mi, da me ozdravijo, ali bilo je ravno nasprotno, pokvarili so me do cela in moji živci so bili popolnoma oslabljeni. Obrnil sem se zaupno na Vas g. prof. Collins, Vi ste mi zdravila poslali in po prvi uporabi čutil sem se boljši in sem bil za delo sposoben, sedaj sem pa hvala Bogu in Vam do cela zdrav. Zahvaljujem se Vam tem potom najsrčneje in bilježim z veleštovanjem **Mato Zugežič, Box 123**
Bellefonte, Pa.

Vsakdo mora pripoznati

da najboljša priporočila za zdravnika so **zahvalna pisma** od bolnikov, in baš bolniki se imajo zahvaliti g. prof. dr. E. C. Collinsu, **da so sedaj zdravi in srečni.** Zdravje je največje bogastvo sveta. Prof. dr. Collins posluje že mnogo let točno in vestno ter on zamore pomagati v vseh slučajih, posebno pri boleznih, ko drugi zdravniki že več niso mogli pomagati in bolniku odvzeli vse upanje. **Prof. Collins trdi, da se da vsaka bolezen ozdraviti in njegovo prepričanje je, da zamore človek umreti zaradi velike starosti, ali pa vsled oslabenja.** Izvrstna zdravila, dobro spoznanje bolezni, točno ravnanje po njegovem navodilu vsakomu zagotovi zdravje. Ako trpite na bolezni, ktero nobeden zdravnik ozdraviti ne more in ni bila pravilno lečena, takoj pišite na imenovanega zdravnika. Ako trpite vsled malobrižnosti, prehlajenja, na prsah, želodcu pljučah in druzih boleznih? Ali bolehate na skrivnih boleznih ali nesposobnosti?

Ne prikrivajte ničesar, pišite takoj vse natančno, obrnite se na tega zdravnika s polnim zaupanjem. Bodite si svesti, da vam bode gotovo pomagal.

Prof. dr. Collinsa Dispepsia Cure.

Ta bolezen prouzročuje, da bolnik neznosno trpi in nastane od prehlajenja, nerednega življenja jedi in pijače. To zdravilo je on izumil; pomaga vsakem, ako na tej bolezni trpi.

Bolezen na ledicah ozdravi on zanesljivo, točno, vestno v par dnevih.

Njegov način **ozdraviti reumatizem** je neprekosljiv; on ne da e zdravila kakor drugi zdravniki da bolnika preveč na stran ženejo, njegov način zdravljenja pri tej bolezni je drugačen, osvobodi bolnika takoj od neznosnih muk in bolečin. Kteremu ni prilika dana osobno obiskati prof. dr. Collinsa, naj mu takoj piše in dobro opiše svoju bolezen.

Vsaka bolezen se zamore po njegovem načinu ozdraviti, on vsako bolezen ako ni zastarela iz korenine ozdravi z dobrimi zdravili in njegovo točnostjo. bolnik se mora točno po njegovem navodilu ravnati. **Pozor Slovenci, ubogajte nas** in obrnite se takoj na prof. dr. Collinsa. Naslov tega čislanega in znamenitega zdravnika je:

Prof. dr. E. C. Collins

140 West, 34 St., New York City.

Uradne ure so vsak dan od 10. ure dopoludne do 5. ure popoludne. Vtorek in petek do 8. ure zvečer.

MATIJA POGORELC, **prodajalec ur, verižic, uhanov, prstanov in druge zlatnine.**

....Bogata zaloga raznih knjig....

NOVI CENIK KNJIG in ZLATNINE pošiljam poštnine prosto. Pišite ponj

Cene uram so:

Nikel-ure 7 Jewels	$6.00
15 Jewels Waltham	$9.50
Srebrne ure z enim pokrovom	$12.00
z dvema pokrovoma in višje.	$16.00
Boss-case 20 let garancije 16 size 7 Jewels	$15.00
" 15 "	$18.00
Boss-case 25 let garancije 16 size 7 Jewels	$25.00
" 17 "	$30.00

Opomba. Vse te ure so z dvojnim pokrovom. Kolesovje pri naštetih urah je Elgin ali Waltham, kakoršnega kdo želi.

Blago pošiljam po Express C. O. D.

Vse moje blago je garantirana

Razprodajalcem knjig dajem rabat (popust) po pismenem dogovoru. Manji zneski naj se pošiljajo v poštnih znamkah.

Naslov v naročbo knjig je napraviti: **M. POGORELC, B. 226 Wakefield, Mich.**

Družinska pratika za leto 1904; 10c, božične in novoletne razglednice za 10c, 12 za 35c.

Naročila za ure in vse druge stvari pa naj se od sedaj naprej pošiljajo pod naslovom:

M. POGORELC, Careof B. Schute, 52 State St., Chicago.

Za kratek čas.

Zgodovina do dandanes.

Kralj Lear je potoval skozi vihar.

"In so li Vas spodile Vaše hčere iz hiše?" je vprašal Andrejček Revček.

"Huje! Huje nego to!" je zaječal pobesneli stari vladar. "Poskušale so me posaditi na svoj preljubi ogel."

Podavši mu roko v tihem sočutju, vedel je mladi mož starca v svojo kočico.

* * *

"Alo, John! Kako je s Tvojo pravdo proti železnici radi telesne poškodbe?"

"Izmolzel sem jih, prijatelj. Izmolzel!"

"Kaj praviš! Ali si dobil zahtevanih $50,000?"

"Beži no — pobotali smo se glede zneska. Ponudili so mi $250 v gotovini, in sprejel sem ponudbo tako hitro, da so kar zijali. In permejdunej — dobil sem tolaučke!"

* * *

Micka (Tončki v njeni novi kiklji): "O, kako prileţno ti je novo krilo! Resnica, vsakdo bi mislil, da je popolnoma novo."

Tončka: "Glej no, kako si prijazna, da kaj tacega poveš! A tvoje je videti popolnoma tako kot pred leti.

* * *

Učitelj (v prvem razredu): "Francelj, zloguj besedo manjka."

Francelj: "Ne znam."

Učitelj: "Kaj, te preproste besedice ne znaš zlogovati? Zakaj ne?"

Francelj: "Ker ste mi rekli, da ni besedice kot manjka."

* * *

Tujec (srečajoč domačina): "Slišite, kaj pa je tukaj pravzaprav? Vsaka hiša izza zadnjih deset milj je zaprta, in Vi ste prva oseba, ki jo vidim. Ali razsaja kuga tukaj?"

Domačin (z bičem po konju): "Kajše. Dirka z avtomobili je jutri in ogibljemo se nevarnosti. Hi!"

* * *

Sodnik: "Recimo, da je tedaj tekel Vaš avtomobil dvanajst milj na uro, kako hitro ste ga mogli ustaviti?"

Veščak: "Veste, g. sodnik, ko je tekel s to hitrostjo, sem ga ustavil enkrat in šeenkrat, predno sta zadnji kolesi zadeli žrtev."

* * *

Ivan: "Ali si doživel kak roman ob zaroki?"

John: "Roman? Predlagal sem ji ob tričetrt na devet in sprejela me je točno ob četrt na deset."

* * *

"Ali si povedal založniku, da je Tvoja povest izvirna?"

"Da."

"In kaj je rekel?"

"Rekel je, da utegne biti dobra vkljub temu, ampak dvomil je."

* * *

"Napisal je bil pesem, o kateri je mislil, da bo živela."

"In ali je?"

"Ne. Prva oseba, katero je slišal peti svojo imenitno pesem, jo je umorila."

* * *

Agent: "Cena te hiše znaša $10,000, gospa."

Ona: "Bežite no, to je zame preveč."

Agent: "Dobro, pa če jo dam za $9,999.98?"

Ona: "Jo vzamem."

* * *

"Ali ni poti, po kateri bi se pobotali z možem?" je vprašal prijazni sodnik.

"Nikake ne, gospod", je odgovorila gospa. "Kadarkoli doseže najmanjšo stvarco, me opominja, da naj po časopisih naznanim, da ga dobim."

* * *

"Modruh je jako nesrečen pri dekletih."

"Seveda", je rekla zlatolaska, "glejte, g. Modruh napravlja veliko napako, da skuša govoriti učeno, ko bi moral preprosto držati roki in gledati, kot bi bil omamljen od veselja."

Kako je Kužek čuval kosilce.

"Sedaj, Kužek, čuvaj kosilce, dokler se vrnemo."

"Glej no, kosilce oskrbuje poljska miš!"

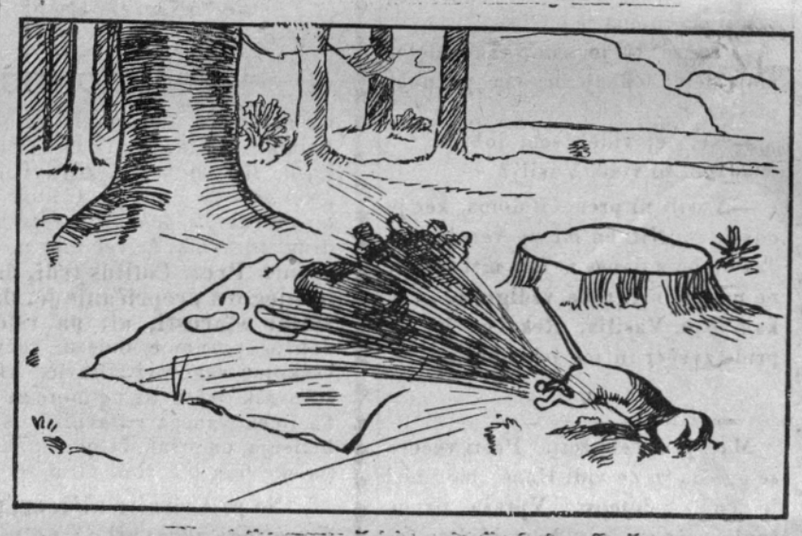

"Ej, poljska miš bo moja, pa če imam kopati 40 milj!"

Čas k jedi.

Oster odgovor.

Gospica (grenkobno): "Moji stariši so me Vam prodali, to je kot pribito."

Gospod (grenkobneje): "Ni mi treba predbacivati moje nesrečno naložene glavnice."

Plesalka: "Tako je prav otroci. Le glejte me, ko imate priliko. Ne bo dolgo, pa boste morali plačati, da me vidite takole plešočo."

MARQUETTE THIRD VEIN COAL CO.

114 Michigan St. južno od St. Nic. hotel.

Obeh telefonov štev. 424.

Najboljši mehki premog (Lump Coal) le po

$3.50

samo za nekai časa.

M. B. Schuster

Young Building

Joliet, Illinois.

Prodaja zemljišča v Wells Co. No. Dakota.

Lote na Hickory cesti v Jolietu.

ter zavaruje poslopja in življenje

GEO. LAICH

168 95 cesta. South Chicago.

Telefon štev. 1844.

—priporča—

Slovencem in Hrvatom svoj novi

saloon,

kjer bode i nadalje točil vedno sveže pivo, domače vino, vsakovrstne whisky in prost lunch je vedno na razpolago.

NEODVISNA OD KAKEGA TRUSTA ALI KOMBINACIJE

SUNNY BROOK DISTILLERY CO.,

LOUISVILLE. KY.

Kapaciteta za distiliranje je 20,000 galonov na dan; kapaciteta 8,000,000 galon. Največji distilerji za izvrstno **Rženo** —in— **Sour Mash žganje** v vsi Ameriki. — Nekaj delničarjev tega lista trguje z našim blagom in istega lahko osebno priporočajo. V dopisovanje se priporočamo. Naslov:

Western Office Sunny Brook Distillery Co

174 Randolf Street CHICAGO, ILL

Fred Sehring

Brewing Company

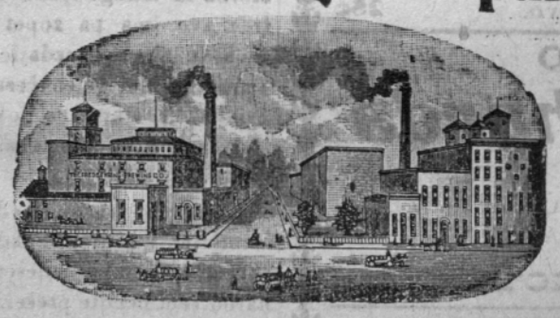

pivovarji in izdelovalci pive v steklenicah.

Telephone 26.

JOLIET, ILL.

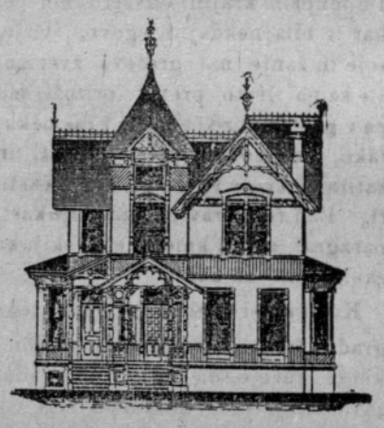

HENRY LATZ,

kontraktor in stavbenik

507 North Hickory Street,

'PHONE 914

JOLIET, ILL.

Varujte se

zimskega prehlada in kašlja. Ako gazanemarite napravi grozne muke.

Severov Balzam za pluča

je gotovo zdravilo zoper vsak kašelj, prehlad in plučne bolezni. On pomiri vse vznemirjenosti in užganja ter tvarja organe zdrave in naravne. Cena 25c in 50c.

Ako trpite kakor si bodi reumalično na nevralgiji ali v kosteh in členih, Vas Severovo St. Gotthard olje gotovo hitro ozdravi. Prav idealni lek. Cena 25c in 50c.

W. F. Severa

Cedar Rapids, Iowa.

HENRIK H. STASSEN

Sobe 201 in 202 Barber Bldg.

JOLIET, ILLINOIS.

JAVNI NOTAR

Kupuje in prodaja zemljišča v mestu in na deželi.

Zavaruje hiše in pohištva proti ognju, nevihti ali drugi poškodbi.

Zavaruje tudi življenje proti nezgodam in boleznim.

Izdeljuje vsakovrstna v notarsko stroko spadajoča pisanja.

Govori nemško in angleško.

USTANOVLJENA 1871.

The Will County National Bank

OF JOLIET, ILLINOIS,

Kapital in preostanek $300,000.00

Prejema raznovrstne denarne uloge ter pošilja denar na vse dele sveta.

J. A. HENRY, predsednik.

JOSEPH STEPHEN, podpredsednik.

C. H. TALCOTT, blagajnik

NAŠE SLOVENSKE GOSPODINJE VEDO

da so pri nas vedno dobro in solidno postrežene. Zato jim priporočava še nadalje svojo novo urejeno

MESNICO

obilo založeno s svežim in prekajenim mesom. Naša doma scvrta mast je zelo okusna ter je garantirano čista.

JOHN & ANTON PESDERTZ

1103 N. Broadway, Joliet, Ill.

Northwestern Phone 1113.

Chicago Phone 4531.

Na prodaj še 6 lot

na voglu Hutchinson in Center Streets

po najugodnejših pogojih.

Plača na obroke ali pa v gotovini s 5% popusta.

Piši ali pa se oglasi pri

JOHN GRAHEK-U,

kjer točim vedno sveže pivo, fino kalifornijsko vino, dobro žganje in tržim najboljše smodke.

1012 N. Broadway, Joliet, Ills.

Telef. 2252.

Premog po $3.50

Da, po ti ceni ga mi prodajamo, in to dobrega v velikih kepah. Imamo tudi izpranega — Washed Nut — v manjših kosih po isti ceni. Naročila točno odvažamo na dom.

Preskrbite se sedaj z njim. Sedaj je suh, pozneje pa bo dražji, težji in moker.

F. HUBENET,

703 Cass St. N. W. Phone 350.

TROST & KRETZ

— izdelovalci —

HAVANA IN DOMACIH SMODK.

Posebnost so naše

"The U. S." 10c. in "Meerschaum" 5c.

Na drobno se prodajajo povsod, na debelo pa na

108 Jefferson cesti v Joliet, Ills.

MI HOĆEMO TVOJ DENAR, TI HOĆES NAŠ LES!

Če boš kupoval od nas, ti bomo vselej postregli z najnižjimi tržnimi cenami Mi imamo v zalogi vsakovrstnega lesa:

stavbo hiš in posopij mehki in trdi les, late, cederne stebre deske in šinglne vsake vrste

Naš prostor je na Desplaines ulici blizu novega kanala.

Predno kupiš LUMBER oglasi se pri nas, in oglej si našo zalogo! Mi te bomo zadovoljili in ti pribranili denar.

W. J. LYONS,

Naš Office in Lumber Yard je na voglu

DESPLAINES IN CLINTON ULIC.

Gumbe, znake in bandera

Kupite lahko pri nas po zelo nizki ceni.

Pišite nam po cene predno naročite drugje.

W. J. FEELEY CO.

& 8 Monroe St., CHICAGO

A. Schoenstedt,

naslednik firmi

Loughran & Schoenstedt

Posojuje denar proti nizkim obrestim.

Kupuje in prodaja zemljišča.

Preskrbuje zavarovalnino na posestva.

Prodaja tudi prekomorske vožne listke.

Cor. Cass & Chicago Streets,

I nadstropje.